

Poština plačana pri pošti Slovenj Gradec

Cena: 2,90 EUR

leto: XLIII | oktober 2011 | številka: 10

GOZDNO
GOSPODARSTVO
SLOVENJ GRADEC D.D.

Viharnik

• Gozdarstvo • Kmetijstvo • Veterina • Čebelarstvo • Zdravstvo • Lesarstvo • Šparovni kotiček

• Praznujejo • Ljudje in dogodki • Kultura, jezik in izobraževanje • Razvedrilo • Spominjamo se jih

Listnica uredništva

»Nazaj v planinski raj«

Janez Jurič

Rečeno je bilo: »Daj, zapiši malo, kaj vse v neokrnjeno naravo, v planine ne sodi!« Takoj sem bil za, vesel, da lahko na to temo še sam nekaj rečem, saj me je že od nekdaj žulilo, če sem naletel na groba posiljevanja neokrnjenosti drugače tako čudovite narave. Toda ko bi moral to tudi zapisati, ni bilo nobene ideje od nikoder. Tuhtal in tuhtal sem, svinčnik je bil že tak, kot bi se ga bobri lotili, in to od zgoraj, ves nagrizen. Potem pa mi je kar naenkrat samo kapnilo v mojo okroglo betico: »V neokrnjeno naravo ne paše nič, kar tja ne sodi, predvsem pa nič takega, kar jo kvari in moti!« Sprva sem si mislil – glej ga zlomka, kako sem pameten. Ja, morda bi res bil, če bi na to vprašanje

obstajal tako enostaven in preprost odgovor. Vendar o tem ekološkem problemu ne moremo in verjetno tudi nikoli ne bomo mogli podati dokončnega odgovora. Zapišemo lahko le nekaj priporočil, za katera pa je od posameznikov in družbe odvisno, ali jih upoštevajo ali ne. Napredne družbe in dežele, ki se zavedajo neizmerne bogastva edinstvenih področij neokrnjene narave, so že z zakonodajo zaščitile taka področja in jih s posebnim statusom tudi zavarovale. Zaščitile in zavarovale pa jih niso samo z drastičnimi prepovedmi in kaznimi, ki bi vsem pomenile samo pretinjo, ampak so avtohtonemu življenju na tistih območjih tudi v pomoč in spodbudo. Pa pogledjmo na slovenske ceste: tu so zelo jasna vsa pravila za vse udeležence. Večina jih je za udeležbo v prometu celo izšolana. Zakonodaja je ostra, da ji v Evropi skoraj ni primere, pa vendar je še vedno veliko mrtvih. Jasen dokaz, da samo pridobitniško-kaznovalna politika ni primerna. Potrebni bi bili predvsem vzgoja in nekaj več moralne zavesti, da je življenje velika, nenadomestljiva in enkratna vrednota.

Tudi narava je naša velika vrednota, posojena nam je za naše kratko bivanje tukaj in prav nam Slovencem je podarjen veličasten biser – v svetu mu lahko najdemo le malo enakih. Je pa prav, da jo obožujemo in v zmernih ter dopustnih merah tudi koristimo njeno bogastvo.

Najbolje jo bomo očuvali predvsem z vzgojo mladih. Ta vzgoja pa pomeni predvsem naš način življenja in odnos do vsega lepega, kar nas obdaja. S prvimi koraki mladih se bo njihova pot nadaljevala, z vestno pospravljenimi praznimi plastenkami bo to prešlo v navado in ko mladi ne bodo več pod budnim očesom staršev, bodo ravnali enako tudi sami, saj bodo nekje globoko v podzavesti vedeli, da je le tako prav.

Seveda je potrebnih še nekaj napotkov o varnosti na naših planinskih poteh, ki pa jih je potrebno vedno znova obnavljati, predvsem zaradi vse večje množičnosti v naših planinah in gorah. Ko sem nekoč šel na Boč, je ležalo preko sicer markirane pohodniške steze precej napol podrtih dreves, ponekod pa so bile čeznje prav nevarno napeljene jeklene vrvi, ki smo jih komaj obhodili. Temu sem se zelo čudil. Ko sem prispel do bližnje kmetije, sem vprašal lastnika, kako lahko ima takšen nered v gozdu tik nad domačijo. Ta je z roko pokazal na travnik, ki je ležal pod kmetijo: »Zaradi motoristov, a vidite, kaj so mi napravili?! Tako delajo tudi po gozdskih poteh, vso divjad so že zdavnaj prepodili!« In res je bil travnik dobesedno preoran po dolgem in počez. Tu pa so verjetno ti prvi napotki že zamujeni.

Morda bi zapisal še besedo ali dve o velikih športno-rekreativnih objektih, ki so tudi tema letošnjega Ognja v Alpah. Ti so po navadi zgrajeni s čisto pridobitniškim namenom in s svojo prisotnostjo pogosto rušijo naravno ravnovesje. Spektakel je včasih le enkratni dogodek in če dolgoročno ne prinaša dovolj dobička, ga počasi zanemarijo in opustijo. A objekt ostane, mnogokrat kot motnja, prepožrešen za prej obstoječo infrastrukturo in energetske potratne, vsi prej predvideni tisoči pa ga tako nikoli ne obiščejo. Tisti, ki bi radi uživali v neokrnjenosti narave, z nejevoljo gredo mimo ali pa celo uberejo drugo pot.

Da nam ne bi bilo treba prepogosto ubirati drugih poti, bodimo odločni in se po svojih močeh potrudimo, še preden je tak poseg v naravo storjen. Če nismo prepričani, da določen objekt v naravo res sodi, ga naj tam tudi ne bo!

Dodam naj le še misel našega pesnika Simona Gregorčiča, ki je sam izhajal iz prelepe in neokrnjene Soške doline ter je v svojih pesmih često opisoval svojo željo po vrnitvi v to okolje: »Nazaj v planinski raj.«

Informativni gozdarski storži
v septembru 2011

Gorazd Mlinšek, univ. dipl. inž. gozd.

Zavod za gozdove Slovenije, OE Slovenj Gradec

Foto: Gorazd Mlinšek

Zakorakali smo v prvi jesenski mesec, ki pa je bil bolj poletni. Na Koroškem je prevladovalo lepo, toplo in suho vreme. Kratkotrajne lokalno različne nevihte so nas zmocile v prvem septembrskem tednu, več dežja pa je bilo v noči iz 18. na 19. september in 19. septembra 2011. V dolini so bile najnižje dnevne temperature v devetem mesecu v razponu od 7 do 17 °C in najvišje dnevne temperature med 13 (19. 9.) in 30 °C (4. 9.). V višjih predelih (Rogla) so bile najnižje dnevne temperature od 4 do 14 °C, najvišje dnevne temperature pa od 8 do 17 °C (7. 9.). Vreme z veliko sončnimi žarki je zelo prišlo rastlinam, da so lahko debelile svoje plodove in semena. Sončnih dni in zelo sladkih plodov so se veselili predvsem vinogradniki, sadjarji in nabiralci pravega kostanja. Vinogradniki so letos pričeli s trgatvijo 7 do 14 dni prej kot prejšnja leta. Manj so bili veseli suhega vremena gobarji, saj je bila gobja bera bolj slaba.

Lepi septembrski dnevi so bili zelo primerni za delo v gozdu, predvsem za izvajanje gojitvenih in varstvenih del. Revirni gozdarji so zaključevali označitev drevja v državnih gozdovih za leto 2012, odkazilo pa je intenzivno potekalo tudi v zasebnih gozdovih. Revirni gozdarji so intenzivno izvajali tudi kontrolne preglede v zaključenih sečiščih in prevzeme opravljenih gojitvenih in varstvenih del.

Po pregledu semenskih objektov in ocenitvi semenskega obroda smo se gozdarji javne gozdarske službe dogovorili o nabiranju

Pogled s Smrekovca proti Peči

semena, kar izvajajo delavke in delavci po pogodbi za potrebe ZGS (za OE Slovenj Gradec, OE Nazarje, OE Celje, OE Maribor) drevesnice Omorika na Muti. Delo poteka tudi v sodelovanju z lastniki semenskih objektov.

Nosilca in izdelovalca

Gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarskega območja Slovenj Gradec Branko Gradišnik (vodja odseka za gozdnogospodarsko načrtovanje) in **Lovsko upravljavski načrt VI. pohorsko lovsko upravljavskega območja** Zdravko Miklašič (vodja odseka za gozdne živali in lovstvo) sta načrta dopolnjevala skladno s poročilom avtorjev presoje načrta Gozdarskega inštituta Slovenije. **Oba načrta sta izdelana za obdobje 2011–2020.**

Tudi v septembru so potekala vzdrževalna dela na gozdnih cestah po planu vzdrževanja gozdnih cest v letu 2011, obseg del je bil izveden v okviru razpoložljivih finančnih sredstev.

Zelo dobrodošlo in koristno je mdsosedsko sodelovanje gozdarjev pri urejanju gozdnogospodarskih aktivnosti, še posebno pri preventivno varstvenih ukrepih obvladovanja podlubnikov. Zaradi prekomerne namnožitve podlubnikov na vršnem delu Travnika na Smrekovcu (v škofijskih gozdovih OE Nazarje, v manjšem obsegu v državnem gozdu OE Slovenj Gradec) v letih 2010 in 2011, poteka sanacije nastalih žarišč in poseka oslabelega in poškodovanega drevja (snegolomi, vetrolomi) smo se v omenjenih gozdovih 13. septembra sestali vodji odseka za gojenje in varstvo gozdov obeh območnih enoti in vodje mejnih krajevnih enot in

revirjev. Zastavili smo skupne preventivno varstvene ukrepe obvladovanja podlubnikov v letu 2012 na poškodovanem predelu Travnika. Individualno so se srečevali revirni gozdarji na terenu že prej. Pri reševanju teh problemov sodeluje tudi gozdarska inšpekcija.

Pestro je bilo tudi na gozdnih učnih in drugih tematskih poteh, po katerih smo gozdarji vodili in osveščali predvsem šolsko mladino. Intenzivno smo sodelovali tudi pri izvajanju drugih aktivnostih o spoznavanju gozda in dela v njemu.

Na Koroškem smo imeli na letališču v Turiški vasi drugi gozdarski praznik, ki je imel republiški pomen za gozdarsko stroko in drugo javnost. Prvi vseslovenski gozdarski praznik v letošnjem letu je bila 5. licitacija vrednejšega lesa v Sloveniji. Gozdarji GG Slovenj Gradec so ob pomoči gozdarjev ZGS OE Slovenj Gradec in drugih zunanjih sodelavcev 10. septembra 2011 organizirali in izvedli 8. državno tekmovanje gozdnih delavcev. **Na tekmovanju se je v sekaških disciplinah, ki so potrebne pri izvajanju nevarnega dela v gozdu, pomerilo 15 slovenskih ekip in ena ekipa s Hrvaške.** Številni obiskovalci so bili zadovoljni z tekmovalnimi in obtekmovalnimi dejavnostmi. Zelo zanimiv in prijeten je bil uradni otvoritveni del, ki je bil popestren s kulturnim programom, **v katerem je sodelovalo tudi 17 članic in članov Folklorne skupine Kulturnega društva Gozdar iz Črne na Koroškem.** Njihova prisotnost je dala tekmovanju še posebno slikovito pestrost.

V slovenjegraškem gozdnogospodarskem območju se danes lahko brez sramu pohvalimo z dobro gospodarjenimi gozdovi, ki so rezultat več kot šestdesetletnega sonaravno usmerjenega strokovnega dela. Tradicionalna povezanost gozdarjev, lastnikov gozdov in druge koroške javnosti z gozdom je omogočala in še omogoča lažje večnamensko gospodarjenje z gozdnim prostorom. Kako in kaj so delali v svojem aktivnem delovnem obdobju, so se spominjali in razglabljali gozdarski upokojenki in upokojenke, ki so si služili kruh v gozdovih gozdnogospodarskega območja Slovenj Gradec, 14. septembra 2011 na Prevaljah. **Več kot 300 se jih je udeležilo 19. srečanja Klub upokojenih koroških gozdarjev.** Zanimivo jim je bilo prisluhniti, še posebno pa dolgoletnemu predsedniku Jožetu Logarju in **najstarejšemu članu kluba Gregorju Glazerju, ki je letos dopolnil 100 let.**

Vsi prisotni na srečanju smo mu zaželeli še veliko zdravih let. Srečanje so pod vodstvom Mitja Šipka popestrili Šentanelški pavri.

V letošnjem letu - Mednarodnem letu gozdov - poteka tudi izbor najboljših urejene tematske poti v Sloveniji. Ta pot bo izbrana iz skupine 14 najboljših regijskih tematskih poti (OE Zavoda za gozdove Slovenije). Rok za prijavo »naj poti« v posameznih območjih je bil 20. september 2011. **V OE Slovenj Gradec je bilo prijavljenih na razpis 6 tematskih poti. V občini Radlje ob Dravi je bila**

Na državnem prvenstvu gozdnih delavcev je predstavil svoje aktivnosti tudi ZGS

Nadaljevanje na str. 4

Tretješolci ravske OŠ Prežihovega Voranca na Gozdni učni poti Navrški vrh

predlagana Gozdna in zgodovinska turistična pot Stari grad Radlje ob Dravi, predlagatelj Občina Radlje ob Dravi, v Mestni občini Slovenj Gradec Pot Rimljanov, predlagatelj Domačija Polanar, Gozdna turistična pot Plešivec, predlagatelj TD Slovenj Gradec, Pot na Rahtelov vrh, predlagatelj TD Slovenj Gradec, Meškova pot, predlagatelj TD Murn Sele-Vrhe, in v občini Vuzenica Gozdna pot »Pistrov grad«, predlagatelj Občina Vuzenica. Komisija za ocenitev

prijavljenih poti, v kateri so Gorazd Mlinšek (koordinator za izbor naj poti v OE Slovenj Gradec, ZGS OE Slovenj Gradec), Marija Lah (TIC Slovenj Gradec), Veronika Kotnik (OŠ Prežihovega Voranca Ravne na Koroškem), Ludvik Podrzavnik (PD Radlje ob Dravi) in Zdenka Jamnik (ZGS OE Slovenj Gradec, KE Radlje), so morali prehoditi in oceniti prijavljene poti in med njimi izbrati »naj pot« v koroški regiji. Območni izbor je bil končan do 15. oktobra 2011.

Turistično društvo Slovenj Gradec in Zavod za gozdove Slovenije OE Slovenj Gradec sta tudi letos organizirala pohod po Gozdni turistični poti Plešivec (GTP Plešivec). 17. septembra se je okoli 100 pohodnikov udeležilo 10. pohoda po GTP Plešivec. Dobrodošlico nam je zaželel predsednik TD Slovenj Gradec Peter Cesar, pri Plešivškem mlinu smo prisluhnili upravljavcu in skrbniku ponovno delujočega mlina pod Uršljo goro Zdravku Jelenu, zanimiv je bil kulturni program podgorskih osnovnošolk, okusne so bile domače jedi kmetije Rone – Jelen z Raborja pri samem mlinu, prijeten je bil počitek ob prijazni postrežbi s pečeno ovčetine domačinov na kmetiji Verneršek in prijal je kratek postanek pri lovski koči Lovske družine Podgorje. Marsikdo od pohodnikov, ki je užival v spoznavanju lepot plešivških gozdov, se je lahko še okrepčal z okusnimi postrvmi v gostilni Balek oz. Suhodolnik v Suhem dolu, kjer je začetek in konec GTP Plešivec.

Natrosil sem vam nekaj zanimivih in prijetnih septembrskih informativnih storžev, ki so nam gozdarjem popestrili naš birokratsko obarvani delovni čas pa tudi proste dni!

Pohodniki na tradicionalnem pohodu po GTP Plešivec v soteski Kaštel

Številko 50 je na 8. DTGD nosil tekmovalac Rajko Gracej in ne Franc Adamič, kakor je bilo zapisano v prejšnjem Viharniku.

Za neljubo napako se obema opravičujemo.

Uredništvo

Zdaj pa raste grmovje ...

Jože Urbanc

»Bom grmovje posekal, travico požel ...«
poje v nadaljevanju naša lepa ljudska pesem. Grmovje pa ne raste samo po stezicah, ampak tudi v mladih gozdnih sestojih. Z željo, da se kar najbolje usposobimo za pravilno nago v naših gozdovih, smo se 5. oktobra zbrali na prijazni domačiji Škratek nad Pamečami.

Tečaj je organiziralo Društvo lastnikov gozdov Mislinjske doline in udeležili so se ga predvsem mladi člani društva, ki se pripravljajo za izpit gozdarskega gojitelja ali gojiteljice. Izpite v okviru nacionalne poklicne kvalifikacije (NPK) organizira Srednja gozdarska in lesarska šola (SGLŠ) iz Postojne. Tudi izkušeni predavatelj Franc Ivančič prihaja iz te šole in je v komisiji, ki ocenjuje teoretično in še posebej praktično znanje kandidatov.

Poudaril je, kaj je potrebno vedeti na izpitu:

- Najpogostejše drevesne in grmovne vrste, ki rastejo pri nas. Drevesnih je potrebno prepoznati vsaj šest (smreka, jelka, bor, macesen, bukev, gorski javor, hrast, breza, jerebika, veliki jesen, črni in beli gaber ...). Grmovne vrste so npr. leska, vrba, robida, malina ...
- Pravilna uporaba motorne žage (čiščenje filtrov, mazanje, brušenje ...).
- Osebna zaščitna sredstva so enaka kot pri sekačih (originalni gozdarski čevlji, protivrezne hlače, rokavice, čelada z

Kljub filigransko natančnemu delu rezultat ni vedno idealen

glušniki in vezirjem, gozdarska jakna).

- Razvojne faze gozda (mladje, gošča, letvenjak, drogovnjak, debeljak, pomlajenec ...).
- Po uvodnem teoretičnem delu tečaja smo se odpeljali v gozd. Gospodar Janko Ošlovnik - Škratek vzorno gospodari s svojim obsežnim gozdom. Izvaja tudi potrebna gojitvena dela in na nekaterih površinah zasaditev. Ogledali smo si površino, zasajeno z gorskim javorjem, pa tudi nekaj češenj je vmes. Na površini, kjer je bil prikaz nege mladega sestoja, smo najprej porezali lesko in ostalo odvečno grmovje (robido, malino, krhliko ...), nato pa je inštruktor pokazal, katere osebke je dobro pustiti in katere še odstraniti. Navdušeni smo bili nad motorno žago SOLO nemškega proizvajalca, ki ima avtomatsko brušenje verige in je posebej primerna za gojitvena dela. Za konec praktičnega dela smo podrli še

Za gozdnogojitvena dela je motorna žaga SOLO še posebej primerna zaradi avtomatskega brušenja verige

srednje debelo jelko. Natančno smo določili smer podiranja, napravili pravilen zasek, enakomerno podžagali, zavarovali delovišče, določili debelino in obliko ščetine, jelko podrli ... in bili razočarani. Padla je točno v predvideno smer, ampak del ščetine je imel posebej močna vlakna, tako da je pri padanju nekoliko razklal deblo. Kot generali po bitki smo modro ugotovili, da bi bil v tem primeru primernejši globlji zasek. Po stari *holcarski* navadi je sledilo še okusno in obilno kosilo, za kar se še posebej zahvaljujem gospodinji in njenim pomočnicam. Razšli smo se z mislijo, kako nujno potrebno se je nenehno izobraževati in da nam ne sme nikoli biti žal za tiste urice, ki si jih utrgamo za to. Vsem fantom, ki bodo opravljali izpit iz NPK, želim veliko uspeha, predvsem pa, da bodo vse pridobljeno znanje kot del opreme jemali s seboj v gozd in ga tam s pridom uporabljali.

Sgermova smreka v letu 2011

Jerneja Čoderl, univ. dipl. inž. gozd.

Zavod za gozdove Slovenije, OE Slovenj Gradec

Tudi letos, kakor že vrsto let doslej, je Sgermovo smreko občudovalo veliko obiskovalcev od blizu in od daleč. Nazadnje smo gozdarji v Sgermov gozd in do njihove smreke vodili študente gozdarstva z njihovimi profesorji iz Tharanta iz Nemčije.

Ogled Sgermovega mogočnega drevesa se je tokrat odvijal po novo narejeni stezi in ob obnovljeni ograji. Moči smo združili Sgermovi domači s sinom Gregom Sgermom in Blažem Kristanom na čelu ter gozdarji KE Radlje. Akcije se je udeležil tudi upokojeni dolgoletni revirni gozdar za Sgermov gozd Mihael Kristan. Dela z motorno žago sta vajeno in učinkovito

opravila gozdna delavca domačina. Popravila smo izvajali ob slabšem vremenu, proti koncu akcije nas je dodobra namočil dež, vendar smo iz gozda odhajali zadovoljni z opravljenim delom. Pri Sgermovih sta nas utrujene, mokre in lačne pričakali ga. Damjana in hčerka Tanja. Skupno delo smo primerno zaključili ob polni mizi in zakurjenem štedilniku v prijetni domači kuhinji.

Sgermova smreka je v letošnjem letu doživela še eno pomembno obeležitev. Motiv smreke je upodobljen na spominski znamki Pošte Slovenije. Znamke so bile tiskane v 140.000 izvodih, izšle so 27. maja, prodaja pa bo zaključena po enem letu oz. 27. maja 2012. Znamka stane 0,92 EUR in je velikosti 40,00 x 30,00 mm. Znamko s podobo Sgermove smreke sta oblikovala Andreja Trbuha Kukec in Tomo Jeseničnik. V biltenu Pošte Slovenije, št. 86, z naklado

25.000 izvodov je najvišja srednjeevropska smreka predstavljena z besedilom avtorice članka, besedilo pa je prevedeno tudi v angleščino in nemščino. Mednarodno leto gozdov 2011, ki ga opredeljuje moto »Gozdovi za ljudi«, se preveša v zadnje mesece. Sledili so si najrazličnejši dogodki, posvečeni gozdu in drevesom. Izid znamke, ki opozarja na našo najvišjo smreko, je eden od njih. Nanj smo lahko še posebej ponosni.

Drevesa – naši prijatelji sredi urbane džungle

Boris Strmšek

Za drevesa v gozdu morajo skrbeti gozdarji, za drevesa v urbanih okoljih pa arboristi in drevesni plezalci.

Drevo je zelo impresivno živo bitje, ki nas spremlja skozi vse naše življenje. Vsaj v naših klimatskih razmerah oziroma v naravi, pa tudi v naših mestih in naseljih, kjer večinoma poteka naše življenje. Življenjska okolja dreves so precej različna. Najbolj tipični so vsekakor gozdovi, ki so pljuča našega planeta. A drevesa rastejo tudi izven strnjanih gozdov. V gorskem svetu nad gozdno mejo srečujemo osamelce, posamezna drevesa rastejo po savanah, celo v puščavah najdemo nekatere drevesne vrste. Obenem pa si je skoraj nemogoče zamisliti, da bi bilo naše običajno življenjsko okolje brez dreves. Mesto brez drevoredov in parkov? Podoba takšnega mesta bi bila sila klavrna. Drevo v urbanih okoljih je pomembno iz več vidikov. Predvsem čisti zrak, daje senco, na koncu pa se z njim poveča tudi estetska vrednost našega okolja. Če pa pogledamo drevo še nekoliko s filozofskega stališča, je to živo bitje, ki skrbi za stik med generacijami oziroma je vez med našimi predniki, nami samimi in našimi nasledniki. Iz takšnih in podobnih razlogov torej moramo skrbeti za drevesa, da bo njihova vloga prišla čim bolj do izraza, ne glede na to, kje to drevo raste – v gozdu, v mestnem parku ali na našem dvorišču.

Drevo v urbanem okolju

S skrbjo za drevesa v gozdu se ukvarja gozdarstvo oziroma gozdarski strokovnjaki. In tudi narava sama. Tam je življenjska

Po dolgih letih brezobzirnega parkiranja na koreninah dreves je drevo omagalo. Če mu uničimo "noge", ne more več stati ...

Drevesni plezalci so tisti, ki skrbijo tako za drevesa kot za okolico na najbolj prijazen način. Zaradi poznavanja vrvnih in plezalnih tehnik ter tehnik obrezovanja tudi najbolj kvalitetno.

filozofija dreves nekoliko drugačna. Imajo drugačno obliko in na splošno je njihovo življenjsko okolje precej drugačno, kakor pa v naseljenih področjih. Težijo predvsem navzgor, proti svetlobi, saj je gozd strnjen in drevesne krošnje prepuščajo manj svetlobe. Zato so drevesa povečini vitka in visoka. V gozdu gre za celoto, drevo je namreč le del večje združbe, večjega ekosistema, zato se gozdarstvo s posameznim drevesom večinoma ne ukvarja. Precej drugače živi drevo v urbanih okoljih, kjer se s skrbjo za drevesa ukvarjajo arboristi. Arboristika je veda, ki se ukvarja s proučevanjem, gojenjem in ohranjanjem dreves v urbanem okolju, ukvarja pa se z vsakim drevesom posebej. Beseda je izpeljanka iz latinske besede *arbor* – drevo. To je seveda povedano na precej poenostavljen način, saj arboristika v veliki meri temelji na poznavanju drevesne biologije, na drevo pa v urbanem okolju delujejo precej drugačni vplivi kakor v gozdu, veliko je tudi škodljivih. Življenjski prostor dreves v mestih je sila skrčen, vendar pa imajo precej več prostora za rast kakor tista v gozdu. In česar ne smemo zanemariti, drevesa so v naseljenih področjih precej odvisna od človekovega odnosa do njih, se pravi zavedanja, da so zaradi različnih dejavnikov pomembna za človekov življenjski prostor.

Žal se je v Sloveniji v mestih dolga leta drevesa precej zanemarjalo oziroma zanje smo skrbeli dokaj nestrokovno. Napačna zasajevanja, nestrokovno obrezovanje, poseganje v njihov življenjski prostor, s čimer drevesa pogosto utrpijo trajne poškodbe, in nasploh brezbrizni odnos do dreves, so povzročili, da smo postali le blede lisa na svetovnem arborističnem zemljevidu. Na srečo se mladi strokovnjaki spet zgledujejo po okoljih, kjer je to na precej višjem strokovnem nivoju, poleg tega smo dobili arboriste z mednarodnim certifikatom Mednarodne zveze arboristov (ISA – International Society of Arboriculture), lansko leto pa je bila Mariborčanka Tanja Grmovšek prejemnica prestižne strokovne nagrade True Professional of Arboriculture, ki jo podeljuje ISA, nagrado pa je prejela na mednarodnem kongresu arboristov v Chicagu. Dobivamo tudi vse več »drevesnih plezalcev«, strokovnih delavcev, ki v praksi

skrbijo za vzdrževanje dreves, še posebej tam, kjer to ni mogoče z mehanizacijo.

Strokovno vzdrževano drevo je varno drevo!

Najpomembnejše je zavedanje, da je treba za drevesa pravilno in strokovno skrbeti. V praksi je pri nas sicer pogosto tako, da drevesa obrezujejo gasilci in še marsikdo, ki sicer premore tehniko, predvsem lestve in dvizne košare, še zdaleč pa ne potrebnega znanja za pravilno obrezovanje. Posledica tega so obglavljena in nestrokovno obžagana drevesa, ki po eni strani propadajo, po drugi strani pa rastejo hitreje in nepravilno ter zahtevajo precej več vzdrževanja, kar je posledično povezano tudi z večjimi stroški. Vzdrževanje dreves pa je pri nas odvisno predvsem od državnega denarja, ki ga je vselej premalo. Tukaj predvsem drži tisto, da vsak, ki zna držati žago v roki, še ne zna nujno žagati. Počasi se širi zavedanje, da drevesa v urbanih okoljih lahko obrezujejo samo arboristi in drevesni plezalci, saj je zato potrebno strokovno znanje ter obvladovanje plezalnih tehnik, s katerimi lahko dosežemo vse skrajne dele dreves brez mehanizacije, ki zaradi svoje teže lahko poškoduje koreninski sistem. Takšno delo se izvede z vrvmi in različnimi vravnimi tehnikami spuščanja in vzpenjanja ter varovanja. Drevesni plezalci morajo poleg poznavanja pravih tehnik obžaganja torej poznati tudi različne vrve in plezalne tehnike, da delo poteka dovolj varno in strokovno. V bistvu pri obžaganju ne gre vselej samo za drastično obrezovanje dreves, ki je najbolj vidno pri obglavljenih drevesih, temveč za krajšanje vej oziroma manjšanje, oblikovanje ali redčenje krošnje, odstranjevanje suhih vej in podobno. V urbanem okolju je pomembna varnost drevesa in njegovega okolja, zato pri načrtovanih posegih vedno upoštevamo, da je najprej pomembna varnost ljudi, nato živali in na koncu stvari. Če tega ne moremo zagotoviti, je potrebno takšno drevo odstraniti. V splošnem pa vedno velja, da so strokovno vzdrževana drevesa tudi varna drevesa. Drevo, ki smo ga prejeli od naših prednikov, moramo tako vzdrževati, da ga bomo lahko prepustili našim naslednikom.

Upokojeni koroški gozdarji so se veselili na Prevaljah

Ida Robnik

Devetnajsto srečanje upokojenih koroških gozdarjev je njihov odbor pripravil na Prevaljah v času Jesenskih srečanj, praznika občine. V šotoru na stadionu se je zbralo okoli 230 nekdanjih zaposlenih v gozdarstvu, večina s svojimi partnerji, ki so nekateri tudi delali v gozdarskih organizacijah oziroma so na drug način podpirali partnerja.

V marsikateri koroški družini je bil dohodek, ki ga je zaslužil gozdni delavec, edini vir za preživljanje družine. Z iznajdljivostjo in skromnostjo so prenekateri otroci takih delavcev zaključili šolanje in so danes uspešni delavci v različnih poklicih, kar velik odstotek pa je tistih, ki so nadaljevali tradicijo očeta in s spoštovanjem do tega težkega poklica nadaljevali njegovo pot. Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec še danes zaposluje mlade, ki nadaljujejo tradicijo dela v gozdu svojih očetov, dedov in celo pradedov.

Srečanja nekdanjih zaposlenih v gozdarstvu so vedno uspešna, kar potrjuje velika

udeležba in s tem pripadnost organizacijam, ki so z vizionarskim strokovnim delom ohranile naše koroške gozdove v trajnostni kondiciji in tako konstantno zagotavljajo določeno količino lesne mase ter delovna mesta v gozdarstvu in lesni industriji v regiji. Zato upokojeni gozdarji na svoja srečanja vedno povabijo tudi vodstvene in strokovne delavce GG Slovenj Gradec in Zavoda za gozdove, OE Slovenj Gradec, in letos so se vsi, razen redkih upravičeno zadržanih, srečanja udeležili.

Povabljeni so bili tudi župani koroških občin, vendar so upokojeni gozdarji imeli priložnost pozdraviti le prevaljskega dr. Matica Tasiča in črnjansko županjo mag. Romano Lesjak.

Vsako leto pa jih s svojo prisotnostjo počasti mag. Jože Pratnekar, dolgoletni zadrudni direktor in soustvarjalec zadrudne politike v korist koroških kmetov, tudi lastnikov gozdov.

Vesetje s pristrčnimi stiski rok nekdanjih sodelavcev se je pričelo ob 10. uri in je ob dobri hrani, pijači in domačih vižah trajalo do poznih popoldanskih ur. Program je popestril oktet Lovske družine Prežihovo pod vodstvom Mitje Šipka. Jubilanti, ki so dopolnili okrogle obletnice, so prejeli običajna darila, steklenico žlathne kapljice,

najstarejšega jubilanta, stoletnika Gregorja Glazerja, pa so obdarili z umetniško sliko Karla Pečka, prav tako pa tudi njegovega sina in snaho, ki zanj skrbita, in sicer s Pečkovo sliko njihove domačije. Prihodnje leto bo jubilejno, dvajseto srečanje. V upanju, da se ga bodo vsi letos prisotni udeležili, kjer koli že bo, morda na Ivarčkem jezeru, kjer je bilo prvo srečanje, jih je predsednik Jože Logar povabil in zagotovil, da bo odbor s posebej vestnima Francko in Treziko pripravil vse za prijetno in veselo vzdušje.

Francka in Trezika sta ob predsedniku Jožetu Logarju gonilni sili delovanja društva

Upokojenci na srečanju na Prevaljah

Stoletnik v Mestni kavarni

Hubert Dolinšek

Naš stoletnik Gregor Glazer nas je skupaj s sinom in snaho obiskal v Mestni kavarni Slovenj Gradec. Tu se je srečal z akademskim slikarjem Karlom Pečkom in člani njegovega omizja. Družina Glazer se je slikarju Pečku zahvalila za podarjeno sliko ob praznovanju stoletnice in za slike, ki jih je naš jubilarant dobil od GG-ja in bivših sodelavcev. V prijetnem pomenku je stoletnik kavarniškem omizju razkril nekaj skrivnosti za dolgo življenje in opisal svojo življenjsko pot.

Ob slovesu smo našemu stoletniku Gregorju Glazerju zaželeli se veliko zdravja in se dogovorili za ponovno srečanje prihodnje leto

90 let Vlada Zdovca

Marta Krejan

V začetku septembra sem imela čast preživeti prijeten popoldan v družbi izjemnega človeka, ki so ga ob njegovem 90. rojstnem dnevu obiskali bivši sodelavci in sodelavke z Gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec. Vlado Zdovc je človek z ogromno izkušnjami in z mnogimi zgodbami. Njegove zgodbe so vsekakor vredne zapisa, prav poseben užitek pa je gospoda Zdovca poslušati, njegovo pripovedovanje je namreč tekoče, prijetno za ušesa, polno zanimivih podatkov in dejstev, slikovito in popestreno z zanimivimi besednimi zvezami. Slika Karla Pečka, ki so mu jo podarili bivši sodelavci in sodelavke, zdaj krasi Vladov dom, v katerem sta nas z ženo Maro odprtih rok sprejela in pogostila. Hvala obema!

Na zdravje slavljenca (od leve): Vlado Zdovc, Hubert Dolinšek, Joža Šavc, Mara Zdovc, Silvo Pritrznik in Jože Logar

Slovenki žagarji in finska delegacija

Spec. Drago Pogorevc, dipl. inž. str.

V četrtek, 6. 10. 2011, je Gospodarska zbornica Slovenije, Združenje za lesarstvo, organizirala razgovor in izmenjavo mnenj s finsko vladno delegacijo na temo certificiranje žaganega lesa s pravokotnim prerezom po EU direktivi 305/2011 EN 14081-1. Ta harmonizirani standard bo začel v Evropski skupnosti veljati s 1. 1. 2012, v Sloveniji pa je že stopil v veljavo s 1. 9. 2009.

Z uveljavitvijo tega standarda v praksi se ukvarjajo tudi na Finskem, zato so želeli izmenjati izkušnje s Slovenijo. Postopek za pridobitev Izjave o skladnosti in s tem pravico označevati te proizvode z oznako CE je organizacijsko in tehnično zelo zahteven in finančno velik zalogaj, saj je potrebno letno preverjanje. Za Slovenjo je pooblaščen organ ZAG (Zavod za gradbeništvo Ljubljana). Glede na Direktivo o gradbenih proizvodih morajo vsi nosilni elementi iz lesa imeti oznako CE. Inšpekcija bo v letu 2012 začela intenzivno preverjati, kako se ta direktiva upošteva v praksi. Zagrožene kazni za izvajalce gradenj so

velike, v skrajnem primeru lahko zahtevajo rušitev objekta zaradi neizpolnjevanja ene od šestih bistvenih zahtev Zakona o gradbenih proizvodih, to je mehanska odpornost in stabilnost. **V Sloveniji je do sedaj uspelo pridobiti certifikat za rezan konstrukcijski les (tramovi in letve) samo Gozdnemu gospodarstvu Slovenj Gradec, d. d.**

Predstavniki GZS, fakultete za lesarstvo, ZAG Ljubljana in predstavniki iz gospodarstva, ki se ukvarjajo s žagarstvom, smo finsko delegacijo seznanili s stanjem pri nas ter prisluhnili njihovim mnenjem in problematiki. Skupna ugotovitev je, da je uveljavitev tega standarda v praksi zelo negotova predvsem pri majhnih proizvajalcih, ki letno razrežejo do 2000 m³ lesa in niti nimajo primerne kadra za uveljavitev postopkov certificiranja in vzdrževanje le-tega. Vendar je zakonodaja jasna, opredeljuje izdelek, ki mora imeti določene lastnosti, da je varen, proizvajalec je kontroliran ne glede na količino proizvodnje. Tu so mali proizvajalci res v podrejenem položaju.

Izkoristil bi priložnost, da obvestim vse, ki se ukvarjate z izdelavo ostrejših in drugih objektov iz lesa, npr. mostovi, da morate za to uporabljati certificirani les z oznako CE po standardu SIST EN 14081-1. Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec ima za te proizvode že dovoljenje za proizvodnjo in

Oznaka na posameznem kosu

Oznaka na zložaju

označevanje z oznako CE z izjavo o skladnosti EC – certifikat kontrole proizvodnje 1404-CPD-1593 po odločbi štev.: 998/-1593 ZAG Ljubljana

Na kmetiji Čubej

Martina Cigler

Deževen jesenski dan se je naredil, ko sem se odločila da obiščem kmetijo Čubej, ki leži na meni sosednjem hribu nad Šentjanžem v Dravogradu. Tam okoli leži veliko kmetij, na katerih gospodarijo mladi gospodarji, in vse so skrbno obdelane. Danes večino dela opravijo strojno, tako je tudi na kmetiji Čubej.

Domačija

Družina Čubej ob Aljaževem rojstnem dnevu

Kmetija Čubej leži na nadmorski višini 645 metrov in sodi med višinske kmetije. Kmečka tradicija sega že kar nekaj stoletij nazaj. Gospodarica Terezija se je na to kmetijo primožila leta 1954. Z možem sta zagospodarila, in tako so se jima v zakonu rodili trije otroci: ena hčerka in dva sinova. Žal je leta 1972 ovdovela in s preživetjem

se je morala soočiti sama. V veliko pomoč so ji bili otroci. Včasih se je ukvarjala z vzrejo pujskov. Sedaj šteje že častitljivih 84 let in stara leta preživlja v lepi novi hiši, ki so jo zgradile pridne roke njenega najmlajšega sina Janka. Tako na kmetiji živijo gospodarica Terezija Kotnik, njen sin Janko z mlado ženo Marjetko in njuni sinovi

Nadaljevanje na str. 10

Primož, 20 let, ki se je že izšolal in opravlja prakso v Domu sv. Eme v Šentjanžu, Tomaž, 16 let, obiskuje elektrotehnično šolo na Ravnah na Koroškem, in Aljaž, 10 let, ki pa je še osnovnošolec. Družina je včasih živela le od kmetije, danes pa gospodaričin sin Janko poleg kmetovanja hodi v službo. Marjetka je doma, saj je vedno zelo veliko dela.

Kmetija ima 17 hektarov površin, od tega je

Terezija se je nekoč ukvarjala z vzrejo pujskov

Skedenj

7 hektarov obdelovalnih površin in 10 hektarov gozda. Od obdelovalnih površin imajo pretežno strme pašnike in travnike, tako da morajo kljub traktorju nekaj dela še vedno opraviti ročno. Seno sušijo še na star način, ostalo krmo pa balirajo. Od poljščin na 45 arih sadijo krompir za prašiče in za lastne potrebe. Imajo 10 glav govedu in 4 teleta, 5 prašičev, kokoši in dva psa. Vso krmo za živali pridelajo sami. Imajo tudi travniški sadovnjak s 30 vrstami starih sort sadnega drevja, tudi zelo staro sorto

ledrovko. Drugače pa imajo bobovce, mošanjčke, carjeviče, od hrušk moštнице in tepke ter slive.

Sadje je letos slabše obrodilo, pobrali so okoli 500 kilogramov sadja, iz katerega so stisnili zelo okusen sok. Kadar je sadja veliko, naredijo mošt in kuhajo žganje. Kmetija je lepo urejena in gospodarska poslopja so lepo vzdrževana, kar priča o tem, da tod gospodarijo pridne roke mladega gospodarja Janka z družino.

Pisana jesen

Vančy

Tako bi lahko imenovali predstavitev Društva kmetijskih inženirjev in tehnikov v sodelovanju s Kulturnim društvom Stari trg in Četrtno skupnostjo Stari trg, ki so jo pripravili pod vodstvom gospe Tatjane Krejan Košan v soboto, 17. septembra, v parku pred Kulturnim domom Stari trg v Slovenj Gradcu.

Prejšnja leta je bila ta prireditev namenjena prvenstveno prikazu pridelovanja buč in izdelkov iz njih, letos pa so to še razširili in pripravili stojnice. Seveda je bila še vedno postavljena stojnica z bučami in na vhodu sta obiskovalce pozdravili dve orjaški buči. Pri kozolcu pa sta se vzpenjali dve še posebej dolgi buči: sem se potrudil in ju pomeril z metrom – bili sta dolgi kar 196 centimetrov, torej s pecljem že čez dva metra. Prostor so krasili aranžmaji svežega in suhega cvetja, kmetija Lauko iz Trbojnje je razstavljala krompir, in ker imajo farmo kokoši, tudi doma pripravljajo rezance in kekse za prodajo. Stojnica s piro je ponujala pirino moko in druge žitarice, oljarna iz Središča ob Dravi pa je predstavljala olja iz

buč. Kmetija Bunder iz Ozar pri Slovenj Gradcu je nudila sadje, mošt sok in kis. Kmetija Gradišnik s Prevalj je pripravila domače kekse, slive in razna domača žganja. Doroteja Stoporko iz Mislinje in Tatjana Ladinek s kmetije Hudabavnik s Prevalj sta pripravili stojnico s polnjenimi blazinami iz ovsenega senenega drobirja ter vrečke z zdravilnimi zelišči. Na sredi so ženske na belem olju pražile krompir, ves dan pa je potekalo tudi tekmovanje v preizkušanju marmelad.

Med ogledovanjem svežih in suhih aranžmajev cvetja mi je Lidija Pevec zaupala, da je dopoldne potekala delavnica izdelovanja šopkov in venčkov, ki sta jo pripravili skupaj z gospo Simono Vončina in se je je udeležilo petnajst žena. Naj vam kar zaupam, da je ob zaključku prireditve dobila naziv naj marmelade prav marmelada iz mešanega sadja Lidije Pevec, in sicer se je imenovala *Moška marmelada* (33 vzorcev marmelade je bilo: bučna, češpljeva, marelična, breskova, kakijeva,

Gospodinje so pekle krompir

figova, jagodna, brusnična, grozdna, iz gozdnih sadežev, ribezova, višnjeva, marmelada iz robide, pomaranče in čokolade ...). Morda so pa glasovali bolj moški, he he. Druga je bila jagodna z rabarbaro, tretja kakijeva. Najbolje so bile ocenjene marmelade z manj dodanega sladkorja.

Ob štirih popoldne je predsednica društva Tatjana Krejan Košan z lepim predpasnikom, poslikanim z bučkami, pričela kulturni program. Predstavila je vse, ki so sodelovali pri pripravi letošnjega srečanja, in poudarila, da opaža trend upadanja pridelave krompirja na naših vrtovih in njivah. Razstavljen je bila tudi nova sorta rdečega krompirja rudolph, seveda uvožena. V poeziji je o dobrotah z vrto razmišljala predsednica kulturnega društva Stari trg Draga Ropič. Alina Ropič je zapela in zaigrala na kitaro, nato pa je za razvedrilo poskrbel ansambel Suha južina. Obiskovalci so se še kar zadržali, posebej gospodinje so si izmenjavale za to priložnost posebne recepte. Moški pa smo poskušali mošt.

Draga Ropič je me drugim opisala prizadevanje Marije Terezije, da se prične v Evropi s sajenjem krompirja.

Enu zaukazane presvitle naše cesarice, narvikši dane nam gospe Marije Terezije, ktera je letejga 16. velicega travna lejta Gospodovidovega entavžent sedemstu ino sedemšestdeset bilo na svitlo dano, s katerim je zaukazano, de se v deželah njenih dednih zemelske jabuke ali krumpir imenovene majo saditi v časi, keder je jako pomanjkanje kruha ino žitaric.

Leto zaukazanje bilo je dostavljeno Deželnemu glavarstvu Vojvodine Kranjske, pečateno ino odposlano 23. rožnika taistiga lejta.

Kuker je znanu, leta krumpir po dolgem preizkušenji na neškem ino češkem kakih par sto tisočev ljudi, teku gorjani, koker kmetje vsaku lejtu o pomanjkanji žita za kruh, za kuho ino peko, za prehrano ščetinarjev, perutnine ino govedi, za kuho, za izdelavo žganja, za raznotere neozdravljive bolezni ino za one podveržene raznim boleznim, upoštevaje tu zaukazanje, da kmetje brez škode za sejanje ušenice, vzamejo za eno veliko izboljšanje prehrane leteh ubozih ljudi, to novo zel, kateri se reče zemelsku jabuko, krumpir.

Priznanje Zadružne zveze Slovenije Anamariji Gerold

Mirko Tovšak

Zadružna zveza Slovenije vsako leto podeljuje priznanja posameznikom, ki s svojim uspešnim delom pomagajo pri uresničevanju kmetijske politike v zadrugah ali pa so kakor koli drugače zaslužni pri krepitvi medsebojnih odnosov med kmeti in zadrugami v Sloveniji. Priznanja podeljujejo na Radgonskem kmetijsko-živilskem sejmu na svečani prireditvi, ki jo vedno pripravijo ob dnevu zadržnikov v veliki dvorani sejmšča.

Letošnje priznanje je na predlog Koroške kmetijsko-gozdarske zadruge Slovenj Gradec prejela tudi Anamarija Gerold iz Radelj. V obrazložitvi so zapisali, da si je to priznanje zaslužila s požrtvovalnim delom v zadrugi in zadržništvu v širšem slovenskem prostoru ter za vzorno sodelovanje ter izjemno predanost delu, ki ga opravlja. Po končanem študiju agronomije jo je njena poslovna pot vodila v Kmetijsko zadrugo Vuzenica, ki jo je

vodila vse od leta 1997 do združitve petih koroških zadrug v letu 2001. Veliko je pripomogla k temu, da je do združitve zadrug tudi prišlo in da se je na ta način odprla pot hitrejšega razvoja zadržništva na Koroškem. V novi, združeni zadrugi je prevzela vodenje odkupa, ki ga s svojim znanjem in izkušnjami uspešno opravlja še danes. Sicer pa je zelo dejavna tudi v širšem zadržno-poslovnem sistemu, saj je že tretji mandat članica upravnega odbora Zadružne zveze Slovenije, v zadnjem mandatu pa so ji bile zaupane naloge podpredsednice zveze in predsednice odbora za govedorejo. Pomembna je njena vloga v nadzornem svetu Mlekarnice Celeia, kjer zastopa interese kmetov – pridelovalcev mleka s področja Koroške, sicer pa deluje tudi v organih LAS Mislinjske in Dravske doline. Anamarija Gerold z izjemno delavnostjo, iskrenostjo in poštenostjo gradi in ustvarja dobre odnose tako med zadržniki, zadrugami ter živilsko predelovalno industrijo, s katero kot vodja odkupa dnevno sodeluje.

Vsi, ki smo imeli priložnost v svojem poslovnem življenju sodelovati z Geroldovo, jo cenimo po njenih nadvse poštenih in globokih odnosih s soljudmi, še posebej pa s kmeti, s katerimi je navezala dobre in prijateljske poslovne odnose. Zato ji ob njenem priznanju iskreno čestitamo tudi nekdanji sodelavci.

Svečana prireditev ob Radgonskem kmetijsko-živilskem sejmu

Hladna jesen

Janez Bauer

Ohladilo se je kar pošteno, pa saj je že zadnji čas. Tako dolgega poletja ne pomnijo niti najstarejši ljudje. Zavleklo se je vse do začetka oktobra in naše čebelice so pridno nabirale še zadnje koške cvetnega prahu.

Letošnje leto je bilo bogato in je obilno postreglo z darovi narave. Čebelice so prav tako dobro napolnile medišča in vsak priden čebelar se je dobro oskrbel z medom. Prišli pa so hladnejši dnevi in z njimi tudi prvi prehladi. Kihanje in smrkanje pa glavobol in vneto grlo. Za vse to smo včasih takoj pohiteli k zdravniku. Predpisal nam je recept za goro antibiotikov, ki smo jih z veseljem pojedli. Tudi otroci, saj so bili sirupi zelo okusni, imeli so okus po banani ali malini in naši

otroci bi jih jedli dan in noč. Pa se časi spreminjajo. Vse bolj se poudarjajo zaščita, dvigovanje telesne odpornosti in domača zdravila, kot jih imenujemo. Ravno med je en takih, je pripomoček, ki nam pri vseh teh tegobah najbolj pomaga. Nek star švicarski pregovor pravi, da je lonček medu v shrambi najboljšo domače zdravilo. Prav je, da ga imamo vedno pri roki. Vsebuje namreč vse hranilne snovi, vitamine in minerale, ki jih človeško telo potrebuje za rast in razvoj. Če bi človek jedel samo med,

bi brez skrbi preživel, nič mu ne bi manjkalo. Med je namreč zelo kompleksno in hitro prebavljivo živilo, ki koristi vsakomur.

Žlička medu v domačem čaju nam bo zjutraj veliko bolj polepšala dan kot pa skodelica prave kave. Oskrbela nas bo z energijo za stresno dopoldne, saj nas današnji tempo življenja in dela vse bolj potiska v stres. Med je ravno ena od možnosti, da si olajšamo stresne trenutke. Za malico si privoščimo jogurt, v katerega

smo namočili dve čajni žlički cvetnega prahu. To bo dodatna vzpodbuda za telo, saj cvetni prah vzpodbuja delovanje možganskih celic, krepi organizem in ureja prebavo. Nekateri pravijo, da je cvetni prah skupaj z medom eliksir mladosti in življenja, da nas ohranja in poživlja, da lažje premagujemo dnevne težave.

Za kosilo si pa privoščimo kak kos pečenke ali pa pečenega piščanca. Pred pečenjem ga po vrhu premažimo z medom, boste videli, kakšno lepo skorjico bo imel. Pa tudi okus je nekaj enkratnega. Za sladico pa kakšno medeno pecivo. Prilagam en dober recept za domače pecivo.

Za biskvit potrebujemo:

- 20 dag gladke moke
- 10 dag sladkorja v prahu
- 10 dag masla ali margarine
- 1 jajce
- 1 vaniljin sladkor
- ½ pecilnega praška

Za namaz potrebujemo:

- 12 dag masla ali margarine
- 12 dag sladkorja v prahu
- 0,5 dl ruma
- 3 žlice mleka
- 28 dag mletih orehov
- 8 dag marelične marmelade
- žlico medu

Iz vseh sestavin zamesimo testo, ki mora biti bolj trdo. V pekač položimo peki papir, da se testo ne prime na pekač, in nanj položimo testo. Premažemo ga z marelično marmelado in medom. Ostale sestavine za namaz zmešamo in premažemo testo še s tem. Pečemo 20 min pri 200 °C in še toplo narežemo. Pecivo dolgo ostane sveže.

Za večerjo pa dobro dene žlička medu v lončku toplega mleka. Zazibala nas bo v sladek spanec in celo noč se nam bo sanjalo, kako pri svojem čebelarju kupujemo sladek med.

Rožnati oktober

Metka Markovič, dr. med., spec. spl. med.,
Koroško društvu za boj proti raku

Mesec oktober je mesec boja proti raku dojke. Kljub napredku v diagnostiki in zdravljenju v Sloveniji zbolijo za rakom dojke 1000 žensk letno. Največ lahko pri odkrivanju te bolezni naredimo sami z rednim samopregledovanjem.

Koroško društvo za boj proti raku organizira edukativne preglede dojk:

- **ZD Radlje:** vsako prvo in tretjo sredo v mesecu med 13.30 in 14.30 v splošni ambulanti dr. Ivica Podrzavnik (tel. 88 80 351)
- **ZD Ravne:** vsak drugi četrtek v mesecu med 14. do 16. uro v splošni ambulanti dr. Francke Šmid-Borovnik (tel. 87 05 311)
- **ZD Slovenj Gradec:** vsako prvo sredo v mesecu med 18. in 20. uro v splošni ambulanti dr. Metke Markovič (tel. 88 29 279)
- **Člani UE Dravograd** lahko usluge koristijo v eni od zgoraj naštetih ustanov.

Psihološko svetovanje v zvezi z rakom:

- **ZD Slovenj Gradec:** vsak prvi torek v mesecu od 15. do 16. ure v prostorih psihološke ambulante, Darja NABERNIK, psihologinja (tel. 88 23 590)
- **ZD Ravne na Koroškem:** vsak drugi četrtek v mesecu od 14. do 15. ure v ambulanti psihohigienskega dispanzerja, Mojca Breznikar, klinična psihologinja (tel. 87 05 279)

Cepljenje proti gripi

Metka Horvat, dr. med., spec.,
Enota za higieno, epidem. in zdrav. ekologijo,
Zavod za zdravstveno varstvo

Na Zavodu za zdravstveno varstvo (ZZV) Ravne smo že začeli s cepitvijo proti sezonski gripi, cepivo pa prihaja tudi v ostale ambulante na Koroškem, ki izvajajo cepitve.

Gripa je akutna okužba dihal, ki jo povzročajo virusi gripe, največ virusi gripe A in B. Virusi so najaktivnejši v zimskem času in se hitro širijo med ljudmi. Povzročajo resno obolenje, ki poteka z visoko vročino, glavobolom, bolečinami v mišicah, slabostjo. Bolezen običajno izzveni v tednu dni, lahko pa vodi tudi do zapletov, kot so virusna in bakterijska pljučnica ter poslabšanje že obstoječih kroničnih

bolezni. **Cepitve proti gripi priporočamo ljudem v vseh starostnih obdobjih. Še posebej ga priporočamo osebam, starim 65 let in več, ter osebam s kroničnimi obolenji** (kot so srčno žilne bolezni, bolezni dihal, jeter, ledvic, sladkornim bolnikom, osebam s slabo odpornostjo, bolnikom z rakom, nosečnicam v zadnjih dveh trimesečjih nosečnosti, mlajšim otrokom ...).

Slednjim stroške za cepivo krije Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, za cepitve pa plačajo 7 evrov.

Cepitve priporočamo vsem, ki lahko prenesejo in širijo okužbo na druge osebe: zdravstvenim delavcem, svojcem in negovalcem starejših oseb, dojenčkov in kroničnih bolnikov, vzgojiteljem, učiteljem ..., in vsem, ki imajo pri svojem delu številne stike z ljudmi. Pomembno je tudi cepitve zaposlenih delavcev v različnih delovnih okoljih, saj za gripo lahko istočasno zbolijo več oseb in je posledično

moteno redno delo. **Cena cepitve za samoplačnika je 12 evrov.**

Cepitve se izvajajo s cepivom, ki vključuje antigene virusov gripe, ki bodo po predvidevanjih Svetovne zdravstvene organizacije (SZO) krožili v prihajajoči sezoni na severni polobli: antigene virusa A/H1N1 in A/H3N2 ter antigene virusa influence B. Cepitve se izvajajo po predhodnem dogovoru oziroma naročilu.

Za cepitve na ZZV Ravne se je potrebno predhodno naročiti. Vse, ki so se na ZZV Ravne cepili že lani, bomo poklicali po telefonu mi in se dogovorili glede datuma cepitve.

Na Zavodu za zdravstveno varstvo Ravne si želimo, da bi se čim več prebivalcev Koroške odločilo za cepitve proti sezonski gripi in s tem odgovornim ravnanjem zavarovalo svoje zdravje in zdravje svojih bližnjih.

Ob svetovnem dnevu duševnega zdravja

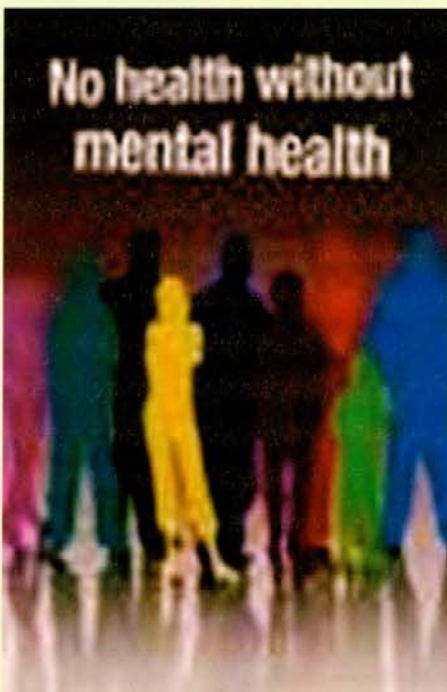
Marijana Kašnik Janet, univ. dipl. soc., vodja
Oddelka za promocijo zdravja in zdr. vzgojo,
Zavod za zdravstveno varstvo Ravne

„Približno vsak sedmi izmed nas ima v tem trenutku vsaj blago duševno motnjo in vsak tretji jo bo imel vsaj enkrat v življenju. Duševno zdravje torej ni tako pogosto, duševne motnje pa ne tako redke, kot si marsikdo predstavlja.“ (Marušič in Temnik, 2009)

10. oktobra obeležujemo Svetovni dan duševnega zdravja, tokrat z geslom: "Krepimo duševno zdravje". To je priložnost, da poleg skrbi za naše telesno zdravje posvetimo svoje misli in dejanja tudi duševnemu zdravju nas in naših bližnjih.

Pobuda »Gremo na kafe – čvek ob dobri družbi«

Tehnološko napredna družba nas vedno bolj oddaljuje od realnih, osebnih stikov in odnosov. Zato želimo letos izpostaviti pomen medsebojnega druženja. V ta namen smo za Korošce pripravili pobudo **»Gremo na kafe – čvek ob dobri družbi«**. Fraza »gremo na kavo« je danes postala sinonim za vsakršno druženje, ki nas sprošča, povezuje, razbremeni. Klepet ob dobri družbi nam omogoča, da delimo svoje misli, občutke, zgodbe, da na vsakodnevne težave pogledamo z drugega

zornega kota, vidimo nove rešitve in se skupaj nasmejimo ... Številne stiske in slaba dostopnost do programov pomoči v primeru duševnih stisk, motenj in bolezni so že nekaj let stalnica Koroške. Zato sta medsebojna pomoč in podpora še toliko bolj pomembni.

Skupnostna obravnava na Koroškem

Poleg spodbujanja krepitve samopomoči si na ZZV Ravne prizadevamo tudi za sistemske spremembe. V mesecu septembru smo pripravili predlog za vzpostavitev Skupnostne obravnave na Koroškem. Resolucija o nacionalnem

programu duševnega zdravja 2011–2016 izpostavlja skupnostno obravnavo na področju duševnega zdravja kot primer dobre prakse v različnih državah. Skupnostna obravnava predstavlja mrežo služb, ki jo sestavlja specializiran multidisciplinarni mobilni zdravstveni tim v povezavi z drugimi vladnimi in nevladnimi ustanovami ter organizacijami s področja socialnih storitev in zaposlovanja. Pristop skupnostne obravnave ima številne prednosti: je bližje uporabnikovemu domu, omogoča boljšo možnost odkrivanja, spremljanja in obravnave duševnih stisk in motenj, boljše je povezovanje strokovnih služb, zmanjša se potreba po hospitalizaciji itd. Kot učinek takšnega programa se lahko pričakuje izboljšanje duševnega zdravja in zmanjšanje psihosocialnih obremenitev prebivalcev Koroške ter zmanjšanje samomorov in poskusov samomora na Koroškem. Skupnostna obravnava bi se izvajala pod strokovnim vodstvom Psihiatrične bolnišnice Ormož. Predlog vzpostavitve skupnostne obravnave na Koroškem smo umestili v predloge sprememb Splošnega dogovora za leto 2012, kjer se sprejemajo programi zdravstvenih storitev in izhodišča za njihovo izvajanje.

Duševno zdravje pomeni bistveno prvo kakovosti življenja, pogosto pa se tega zavemo šele takrat, ko imamo težave. Zato naj bo čim več trenutkov posvečenih aktivnostim, ki varujejo in krepijo duševno zdravje nas in naših bližnjih.

Jesenska (žanjska) pršica (*Trombicula autumnalis*)

Martina Sušec Valentar, dr. vet. med.,
VP Slovenj Gradec

Letošnja topla jesen je kakor naročena za piknike in nas vabi v naravo. Kakor pa nas razveseljuje s svojimi sončnimi žarki, imajo tudi visoke temperature svoje slabosti. Ena izmed teh je pojav jesenske pršice. V tem letnem času se v zadnjih letih tudi mi, naše mačke in psi vse pogosteje srečujemo s to sicer ne parazitsko pršico, o kateri na splošno dosti premalo vemo. Morda vam bo vedenje o tem, kako se zaščititi in kako pršice pregnati, omogočilo, da se jih boste hitreje znebili, če boste že imeli smolo, da se naselijo pri vas ali pa pri vaših ljubljenceh.

Za probleme, ki lahko krepko zagrenijo življenje nam ali pa našim hišnim ljubljencem, ni odgovorna odrasla pršica, ampak »njena« šesteronoga larva. Njena prisotnost na koži je lahko razlog za neznosno srbenje in praskanje, ki se mu pogosto pridruži še sekundarna infekcija prizadetih delov kože. Odrasle jesenske pršice preživijo zimo v zemlji ali na kakem drugem primerno zaščitenem mestu. Ko se zemlja ogreje nad 15 °C, se preživele samice ponovno aktivirajo in na okoliške rastline vsak dan odložijo približno 15 jajčec. Komaj 0,25 mm velike larve so bele ali rahlo oranžne barve in praktično nevidne. Larve, ki se izležejo iz jajčec, se običajno v skupinah zadržujejo na malih

delih zemlje, poraščene z rastlinami, ali pa se celo povzpnejo na spodnje dele grmovja ali višjih rastlin, saj jim to omogoča, da se lažje prilepijo na potencialnega gostitelja. Prva aktivna faza v življenjskem ciklu jesenske pršice je šesteronoga larva in to je tudi edina faza, v kateri pršica kaže interes za kakršna koli toplokrvna bitja. Mlade larve se pritrdijo na kožo ljudi, domačih ali divjih živali, pa tudi na ptice in včasih celo na plazilce.

Življenjski cikel jesenske pršice traja 50–70 dni, odvisno od temperature in vlage v okolju. Samice lahko živijo tudi leto dni in v tem času izležejo nekaj tisoč jajčec. V toplejših predelih se tako lahko v enem samem poletju izleže kar nekaj generacij, v hladnejših severnejših področjih pa dve do tri. Pršice so aktivne le podnevi, njihova aktivnost pa je odvisna tudi od vremenskih razmer.

Ko pridejo larve v kontakt s kožo katere koli toplokrvne živali (še najbolj ogroženi so psi), se oprimejo dlake ali kože in si poiščejo primerno mesto, kamor se lahko »pritrdijo«. Debelina kože je pri tem zelo pomemben faktor. Na debelejši in mastni koži se težje pritrdijo in obdržijo, saj jih gostitelj lahko oddrgne že pri gibanju. Pritrditev malih vsiljivcev je popolnoma neboleča, saj je »ranica« prav tako kot pri piku komarja praktično nevidna. Žanjske pršice se namreč ne »zakopljejo« pod kožo tako kot nekateri kožni paraziti, niti ne sesajo krvi. Ko si zagotovijo varno mesto, pričnejo s prehranjevanjem. Prebodejo kožno povrhnjico in vbrizgajo »sline«, ki vsebuje močne prebavne encime. Ti raztapljajo kožne celice in na ta način pršici omogočijo, da nastalo »tekočino« izsesa. Vbrizgani prebavni encimi pa povzročijo, da tkivo okoli mesta vboda otrdi in oblikuje nekakšno »prehranjevalno cevčico«

(*stylostomo*), iz katere larva izsesava utekočinjene kožne celice. Larva se na svojem neprostovoljnem gostitelju zadržuje le par dni, žal pa za seboj zapusti sled v obliki večje ali manjše rdeče bulice, ki je v sredini bela in nekoliko trša. Rdeče in rahlo otrdele bulice, ki nevzdržno srbijo, so posledica bolj ali manj izrazite alergične reakcije »napadenega« organizma. Če ne ukrepamo pravočasno in pravilno, se lahko razvijejo v neprijeten in dolgotrajen dermatitis. Takšna srbeča in pordela bulica se običajno pojavi v treh do šestih urah po tem, ko se larva prisesa na kožo. Neprijetno in boleče srbenje pa lahko traja cel teden ali celo več. Če ničesar ne ukrenemo, da bi olajšali srbenje in ublažili vnetje, se težave lahko vlečejo zelo dolgo. S praskanjem si namreč lahko žival ali človek poškoduje kožo, kar je razlog za sekundarno infekcijo. Ko nahranjena larva zapusti svojo »žrtev«, se spusti na zemljo, kjer dokonča svoj razvojni cikel. Zarije se v zemljo, kjer se v petih do šestih tednih prelevi v osmeronogo nimfo. V tej fazi so žanjske pršice še vedno spolno nezrele, vendar že precej podobne odraslim živalim, v katere se kasneje razvijejo.

Če se v naravi potikamo po področjih, kjer bi se lahko zadrževale te pršice, čeprav se vedno pogosteje pojavljajo tudi v mestnih parkih, je pomembno, da se takoj po prihodu temeljito namilimo in stuširamo s čim bolj vročo vodo. Preden se odpravimo na sprehod v naravo, moramo sebe in tudi naše kosmatince zaščititi s primernim zaščitnim sredstvom. Pri tem ne smemo pozabiti, da so nekatera sredstva primerna le za pršenje po obleki, ne pa tudi po goli koži. Same larve lahko uničimo s tem, da na srbeče mesto nanesemo repelent, primeren za nanos na kožo, prav tako je lahko učinkovito drgnjenje z milom in toplo vodo. Učinkovita so tudi vazelin ter hladilna mazila. Če imamo hujše alergične reakcije, pa bo potrebno poseči po antibiotičnih mazilih in antialergikih in v hujših primerih celo po kortikosteroidih. Pri nekaterih pomaga tudi alkoholna raztopina propolisa, ki jo večkrat dnevno nanesemo na srbeče mesto.

Spoštovani bralke in bralci, imate morda kakšno vprašanje za našo veterinariko? Pišite nam na uredništvo (Uredništvo Viharnika, rubrika Veterina, Vorančev trg 1, 2380 Slovenj Gradec) ali na elektronski naslov (viharnik@gg-sg.si ali viharnik.gg@gmail.com) in nam zaupajte svoja vprašanja in težave v zvezi z živalmi.

Odličja MO Slovenj Gradec 2011

Jože Potočnik, prof.

Za občinski praznik 19. septembra 2011 so v Koroški galeriji likovnih umetnosti podelili nagrado in plakete Mestne občine Slovenj Gradec. Nagrado je prejelo Društvo upokojencev Slovenj Gradec, plakete pa so dobili Stanislava Tamše, Edvard Turičnik in podjetje TUS KO-SI, d. d. Občinsko nagrado sta prejela predsednik Društva upokojencev Janez Gologranc in podpredsednica Marinka Tretjak.

Gologranc se je zahvalil za odličje, še posebej pa za občinsko nagrado, ki so jo prejeli slovenjgraški upokojenci za 60-letno vsestransko in prizadevno delo. Poudaril je, da pripada nagrada vsem 1200 članom društva, ki s požrtvovalnim in prostovoljnim delom skrbijo, da je življenje starejših aktivno, lepše in bolj prijazno. Tudi drugi almanah (2009) Društva upokojencev

SG dokazuje izjemno aktivnost sekcij in ženskega pevskega zbora Jelka. Gospa Stanislava Tamše je prejela občinsko plaketo za dolgoletno prizadevno delo v Združenju borcev za vrednote NOB. Njena aktivnost je bila prepoznavna v mandatni dobi občinske svetnice. Je predsednica Društva invalidov Slovenj Gradec, ki z Zvezo delovnih invalidov Slovenije (ZDIS) organizira Planinski dan pri Grmovškovem domu na Kopah.

Edvard Turičnik se je že v rani mladosti izkazoval s prostovoljnim delom v mnogih društvih in organizacijah. Njegovo uspešno delo je rodilo pomembne rezultate na področju gasilstva v domačem kraju in v Mislinjski dolini. Bil je tajnik, nato predsednik PGD Legen več mandatov, član občinskega štaba civilne zaščite, prejemnik zlate značke civilne zaščite. V tretjem mandatu je predsednik Vaške skupnosti Legen in v dveh mandatih je bil svetnik Mestne občine Slovenj Gradec in častni član PGD Legen.

Podjetje TUS KO-SI Slovenj Gradec kljub gospodarski krizi in recesiji v tem času sodi med 50 najboljših slovenskih gospodarskih družb. Je največji proizvajalec nekaterih

iglanih tekstilij iz naravnih vlaken (kokosova in sisalova). 98 % produktov izvaža v trideset držav. Vzorno so uredili delovne prostore in veliko skrb so posvetili lepo urejenemu tovarniškemu okolju, ki ga krasi bronasta skulptura akademskega kiparja Mirsada Begiča.

TUS KO-SI, d. d., Slovenj Gradec z razumevanjem in naklonjenostjo z donatorstvom ali sponzorstvom podpira humanitarne, kulturne in športne prireditve in druge aktivnosti. Plaketo MO Slovenj Gradec je prejel direktor Primož Mlačnik.

Na svečani seji Sveta Mestne občine Slovenj Gradec je župan Matjaž Zanoškar podelil posebna priznanja ženski in moški mladinski ekipi ter njihovim mentorjem, ki so julija 2011 sodelovali na 18. mladinski gasilski olimpijadi v Kočevju. Mladinke PGD Pameče – Troblje so postale olimpijske prvakinje, mladinci pa so v hudi konkurenci osvojili srebrno kolajno.

Glasbeni del programa je popestrila zasedba Clavitet.

Od leve: Edvard Turičnik, Legen; Stanislava Tamše, SG; Matjaž Zanoškar, župan MO SG; Marinka Tretjak, DU SG, podpredsednica; Janez Gologranc, DU SG, predsednik; Primož Mlačnik, TUS KO-SI, d. d. (PrimaFoto)

Vrunčeva priznanja

Jože Potočnik, prof.

V ponedeljek, 3. oktobra 2011, je bila v Kulturnem domu Slovenj Gradec svečanost. Župan Mestne občine Slovenj Gradec in državni poslanec Matjaž Zanoškar je podelil Vrunčevo nagrado in tri Vrunčeve plakete.

Kdo je bil Franjo Vrunč?

Franjo Vrunč (1910–1941) je bil Slovenjgradčan, ki je po končani meščanski šoli maturiral na učiteljskišči v Mariboru in telovadil v sokolskem društvu. Nekaj časa je učiteljeval v nekaterih šolah v okolici Maribora. Zaradi komunistične aktivnosti je bil z Milanom Apihom in drugimi v znanih zaporih v Sremski Mitrovici. Ker je ostal brez službe, je postal »tekstilni delavec« v Joštovem mlinu pri Celju. Joštov mlin je bil pred drugo svetovno vojno »shajališče« prvih štajerskih organizatorjev narodnega odpora. Franjo Vrunč - Buzdo je postal sekretar Okrajnega KPS in komandant Celjske partizanske čete. V oboroženi akciji je bil ujet in kot talec ubit v Mariboru 25. avgusta 1941. Za narodnega heroja je bil proglašen 1953. (Bogdan Žolnir: Življenje narodnega heroja Franja Vrunča, Slovenj Gradec, ob občinskem prazniku, 25. VIII. 1957)

Po učitelju heroju Franju Vrunču se je imenovala sedanja Prva OŠ SG od 1967 do 1992, ko je bila zgrajena Druga osnovna šola. Še vedno deluje Osnovna šola Franja Vrunča Celje, ohranili sta se tudi Vrunčeva ulica v Celju in Slovenj Gradcu.

Vrunčeve plakete so prejeli: Mediacijski tandem Milena Svetina in Marijana Habermut, Prva OŠ SG, Irena Danica Pijovnik, vodja enote VVZ Podgorje, in Erna Podjavoršek, Gimnazija Slovenj Gradec.

Vrunčevo nagrado MO Slovenj Gradec je prejel Martin Šmon, Glasbena šola SG.

Milena Svetina je diplomirana vzgojiteljica predšolskih otrok, vsestransko aktivna pedagoška delavka. Ima naziv mentorica in svetovalka.

Marijana Habermut je profesorica razrednega pouka in poučuje učence v prvem triletju. Ima pedagoški naziv svetovalka in svetnica.

Obe pedagoški delavki poučujeta na Prvi osnovni šoli Slovenj Gradec. Leta 2009 sta obe pridobili naziv mediatorica. Razvili sta tudi šolsko mediacijo, ki jo na šoli vodita že tretje leto, povezujeta pa se tudi z drugimi šolami.

Irena Danica Pijovnik je po srednji vzgojiteljski šoli nadaljevala študij na Pedagoški univerzi v Mariboru in si pridobila naziv diplomirana vzgojiteljica predšolskih otrok. Pridobila si je naziv svetovalka in svetnica. Pri delu posveča veliko skrb osebnostnemu razvoju mladih. Njeno uspešno in požrtvovalno delo se odraža v šoli in v Vaški skupnosti Podgorje.

Erna Podjavoršek je geografinja na Gimnaziji Slovenj Gradec. Ima naziv svetovalke, je odlična profesorica, ki jo odlikuje visoka strokovnost, povezana je s terenskim delom. Sama je prekolesarila ali prepešala Slovenijo po dolgem in počez. Njeni dijaki so dosegli številne izvrstne rezultate na regijskih, državnih in

mednarodnih tekmovanjih. Predlagatelj je zapisal: »Erna Podjavoršek je skromna, poštena, zaupanja vredna in predana učiteljica.« Pomemben je tudi njen prispevek, ki bogati zbornik Občine Mislinja.

Martin Šmon, učitelj trobil na glasbeni šoli Slovenj Gradec, je prejel Vrunčevo nagrado. Diplomiral je na prvi stopnji Akademije za glasbo v Ljubljani. V skoraj 30-letni pedagoški karieri je »vzgojil« številne amaterske in profesionalne glasbenike. Vsi trobilci, mlajši od 40 let, ki so godbeniki v Pihalnem orkestru Slovenj Gradec, so bili učenci Martina Šmona. Nekdanji učenci naše glasbene šole so danes znani glasbeniki in učitelji, ki so prejemniki številnih priznanj in nagrad. Gospod Šmon uspešno vodi šolski pihalni orkester. Predlagatelj za Vrunčevo nagrado je zapisal: »Martin Šmon je v letih poučevanja na Glasbeni šoli Slovenj Gradec pustil neizbrisni pečat. Odlikuje ga izjemen izostren čut za delo z mladimi in specifičen pedagoški način, s katerim nanje prenaša svoje glasbeno znanje in izkušnje.«

Župan MO Slovenj Gradec Matjaž Zanoškar je čestital vsem Vrunčevim nagrajencem in vsem tistim nagrajencem in učiteljem, ki so v preteklosti uspešno pomagali graditi šolski sistem v Mislinjski dolini. Poudaril je velike napore, ki jih Mestna občina premaguje pri rasti višjega standarda od otroškega vrta, osnovne in srednje šole do visokega šolstva.

Dan prosvetnih delavcev (5. oktober) je v kulturnem domu obogatil Instrumentalni trio.

Vrunčevi nagrajenci za leto 2011 (od leve): Erna Podjavoršek, Irena Danica Pijovnik, Martin Šmon, Matjaž Zanoškar, župan MO SG, Milena Svetina in Marijana Habermut

Svetovni dan turizma

Peter Cesar, predsednik TD SG

V začetku letošnjega leta smo pri Turističnem društvu Slovenj Gradec ustanovili sekcijo mladih, saj imajo mladi svoje in drugačne potrebe ter poglede na razvoj in dogajanje v turizmu. Sekcija vodi študent Fakultete za turistične vede v Portorožu Bine Uršnik, ki se je v mesecu septembru v Beogradu udeležil Mednarodne konference o razvoju turizma na zahodnem Balkanu. V določenem delu je predstavil tudi dogajanje v turizmu v naših krajih.

Turistično društvo Slovenj Gradec je ob 27. septembru, svetovnem dnevu turizma, v mestu organiziralo poseben dogodek. Sekcija mladih je nadaljevala z obnovo Kuharjevega parka, priljubljenega zbirališča mladih v našem mestu, in dela tudi uspešno zaključila. V prvem delu akcije, ki je bila v mesecu aprilu, so namestili dodatne koše za smeti, v septembru pa so

zamenjali še uničene lesene dele klopi ter tako izboljšali videz celotnega parka. Seveda so pri vseh projektih TD vključeni tudi drugi sodelujoči. Vseskozi dobro sodelujemo s Srednjo gostinsko turistično in lesarsko šolo iz Slovenj Gradca, za kar se moramo zahvaliti ravnatelju šole Ivanu Škodniku, nekaterim prizadevnim dijakom in njihovim mentorjem. Tokrat so dijaki lesarske šole obdelali les za klopi, ga zaščitili, člani sekcije mladih pa so opravili

zamenjavo lesa na klopih v parku. Seveda je pri tem materialno sodelovalo tudi Komunalno podjetje Slovenj Gradec. Zagotovili so les za klopi, opravili prevoze in poskrbeli za nadzor nad deli. **Vse občanke in občane vabim, da si ogledajo park. Dovolimo mladim, da je to tudi njihov park, za katerega red in urejenost skrbijo tudi oni ter tako prispevajo k lepšemu videzu našega mesta.**

Pozdrav jeseni

Mirko Tovšak

Turistično društvo Mislinja vsako leto zadnjo nedeljo v mesecu septembru na Foltanovi kmetiji nad Mislinjo pripravlja odmevno prireditev Pozdrav jeseni.

Letošnja prireditev je bila že 15. po vrsti, na njej pa so se poleg »naj« pridelkov predstavila tudi ostala društva z jedmi, ki so jih pripravili iz zelja. Tako smo obiskovalci lahko poizkusili vse od segedin golaža, zeljnih krpic, enolončnic iz zelja do zeljnega štrudeljina in še marsikatero zeljno jed, ki se ne pojavlja pogosto na našem vsakodnevnem jedilniku. Največ pozornosti na prireditvi so pritegnili »naj« pridelki z domačih vrtov in njiv, še posebej največja buča, ki je tehtala preko 100 kilogramov. Številni domačini so se tudi tokrat predstavili z domiselnimi aranžmaji iz jesenskega cvetja in domačih pridelkov. Za posebno atrakcijo je poskrbel novo izvoljeni mislinjski župan Franc Šilak, ki se je na prireditvi pojavil v opravi hmeljarskega starešine. Domačini sicer vemo, da župan prihaja iz profesionalnih krogov kmetijskih strokovnjakov, nismo pa vedeli, da je pred leti pridobil tudi naslov hmeljarskega starešine. No, tradicionalno krojena obleka hmeljarskega starešine se

Župan Franc Šilak pri stojnici PD Mislinja

mu kar dobro prilega, domačini pa so tako oblečenemu županu ob njegovem prihodu navdušeno zaploskali.

Lepo jesensko vreme je zares ustreglo organizatorjem te prireditve, žal pa tudi letos med udeleženci nismo zasledili veliko domačinov, več je bilo obiskovalcev iz drugih bližnjih krajev in zaselkov. Morda bo potrebno v prihodnje tej prireditvi dodati še kakšno dodatno vsebino, ki bo bolj vabljiva tudi za domačine.

Jesen malo drugače (foto: Drago Pogorevc)

Predstavitev študijskih krožkov

Nataša Konečnik Vidmar

V soboto, 24. septembra, so se na stojnicah na parkirišču pri Upravni enoti Slovenj Gradec predstavile članice študijskih krožkov, ki so letos potekali v okviru Podjetniškega centra Slovenj Gradec.

Članice študijskega krožka Spominek mojega kraja so predstavile izdelke, ki so nastali v okviru krožka na temo spominkov. Članice so z navdušenjem in motivacijo izdelale kolekcijo zanimivih izdelkov, ki bodo v pomoč vsakemu gospodinjstvu. Obiskovalci so se posladkali, oblekli in opremili s prav posebnimi spominki našega kraja.

Članice študijskega krožka Obujamo stare obrti – necanje čipke – so demonstrirale izdelovanje necane čipke, ki je bila včasih na Koroškem zelo razširjena, kasneje pa je znanje o izdelavi mrežene čipke skoraj odšlo v pozabo. S pomočjo Marjetke Burjak iz Črne na Koroškem, poznavalke te obrti in aktivne ustvarjalke necane čipke, so ga ohranjale ustvarjalne rokodelke, članice študijskega krožka, ki so svoje izdelke v mesecu oktobru tudi razstavile.

Članice študijskega krožka Prehrana za dušo in telo so predstavile pridobljeno znanje o zdravem načinu življenja in priprave prehrane po načelih makrobiotike. Stojnice je obiskalo kar veliko obiskovalcev, ki bili navdušeni nad izdelki.

Orientacija gasilske mladine

Franc Areh

V dolini pod Peco, kjer so doma gradovi kralja Matjaža, je v septembru potekalo peto regijsko tekmovanje gasilske mladine v orientaciji. Na dobro pripravljenih progah se je pomerilo 23 ekip s koroške regije.

Mladi so zelo dobro premagovali ovire, ki so jih čakale na terenu. Vse ekipe so svoje delo odlično opravile in rezultati so bili zelo dobri. Iz vsake skupine se bodo prvo- in drugouvrščene ekipe udeležile državnega tekmovanja, ki bo v Cerknem.

Na srečanju je sodelovalo 23 ekip, in sicer: 5 ekip mlajših pionirk, 5 ekip mlajših pionirjev, 5 ekip starejših pionirk, 6 ekip starejših pionirjev in 2 ekipe mladincev. Prisotni so bili predsedujoči Sveta GZ Koroške regije Franc Areh, pomočnik poveljnika Koroške regije Branko Smrtnik, poveljnik GZ Mežiške doline, poveljnik PGD Črna na Koroškem, županja Občine Črna na Koroškem mag. Romana Lesjak, predsedniki mladinskih komisij GZ Koroške regije, vodja orientacije pa je bila predsednica MK GZ Koroške regije Angelca Kramberger.

Jubilej gasilcev s Kaple

Mateja Rihter

Leta 1981 je bilo ustanovljeno Gasilsko društvo Kapla. Ob 30-letnici Prostovoljnega gasilskega društva Kapla so tamkajšnji gasilci pripravili posebno vajo, v kateri so pridobivali vodo iz Odomovega jezera.

Sodelovalo je 51 gasilcev iz prostovoljnih gasilskih društev: Brezno-Podvelka, Bistrica ob Dravi, Selnica ob Dravi, Ožbalt ob Dravi, Oberhaag iz Avstrije in Kapla, ki so vodo preko šestih črpalk črpali na Kaplo, za kar so potrebovali 25 minut. Pri tem so premagali 109 metrov nadmorske višine, celotna dolžina B-voda je znašala 1155 metrov. Cilj vaje je bil ugotoviti pripravljenost in čas za izvedbo, saj bi se podoben pristop uporabljal v primeru večjega gozdnega požara, kjer dostop s cisternami ne bi bil mogoč. V centru vasi so prikazali gašenje z gasilnimi aparati. Posebno pozornost je vzbudil prikaz gorenja olja ali masti, ki se ga nikoli ne sme gasiti z vodo, saj pri tem nastane eksplozija. Na proslavi je bil predstavljen zbornik 30 let prostovoljnega

Eksplozija

gasilstva na Kapli, urednice Mateje Rihter, predstavili pa so se tudi harmonikarji s Kaple in zapele na Ljudske pevke. Na prireditvi je župan Občine Podvelka Anton Kovše gasilcem na Kapli podaril lestev in zahvalo župana. Spregovoril je tudi Jože

Poglajen, predsednik Gasilske zveze Dravske doline in predsednik PGD Kapla. Prireditel, ki jo je povezovala Anita Rihter, je potekala ob jubileju gasilcev, mesecu varstva pred požari in v okviru občinskega praznika Občine Podvelka.

Kapla na Kozjaku

Mateja Rihter

Na lepo nedeljo, ki jo obhajamo zadnjo nedeljo v mesecu avgustu, je bilo letos v naši župniji še posebej slovesno. Sveta maša, ki sta jo darovala Sebastijan Valentan, kaplan na Ravnah na Koroškem, in domači župnik Jože Motaln, se je pričela s procesijo po vasi. Nato je sledil blagoslov obnovljene zunanosti cerkve sv. Katarine (nova vrata, nova okna, nova fasada) in podelitev zahval vsem dobrotnikom: županu Antonu Kovšetu in Občini Podvelka, ki je financirala vrata in okna, ter mnogim družinam, rojakom s Kaple, in dobrim ljudem, ki so prispevali za fasado. Po maši so dobre gospodinje postregle pecivo. Za skupno kosilo, pripravo prostora in srečelov so odlično poskrbele izžrebane družine. Slovesnost je popestrila Frajhamska godba, na druženju pa so igrali tudi domači Škopjenki.

Lepa nedelja na Kapli

Dvoboj med zboroma

Tanja Glasenčnik

MPZ Ksaver Meško mnogi poznajo kot zbor, ki že vrsto let, natančneje 45, prepeva na raznih prireditvah, srečanjih itd. Vendar pa se znajo pevci zabavati tudi na drugačen način, kar je mnogim manj poznano.

V mesecu juniju je MPZ imel zaključni piknik na Turistični kmetiji Breznik na Selah. Kot vsako leto so se tudi tokrat pomerili v odbojki, tokrat z novo žogo, ki so jo dobili od vokalne skupine Dar in bili obenem izzvani na dvoboj. Skupino so tako z veseljem povabili na piknik, kjer je potekala napeta igra med obema zboroma. Za las je zmagal MPZ Ksaver Meško.

Sodelovanje MPZ Ksaver Meško in vokalne skupine Dar je že dolgoletno. Spoznali so se preko Janeza Glasenčnika, ki vodi oba zbora. Skupaj so sodelovali na različnih koncertih in prireditvah, prepevali so tudi že kot združeni zbor in v teh letih so se med njimi spletle vezi prijateljstva.

Svoje znanje, tako o odbojki kot o petju, MPZ Ksaver Meško rad deli z Darom, zato vsi upajo, da bo pevskih in športnih srečanj v prihodnosti še več.

Blagoslov kapelice na Paškem Kozjaku

Majda Sinreih

Tistega lepega nedeljskega popoldneva, 28. avgusta, smo se množično zbrali pri blagoslovu kapelice pod košato lipo na kmetiji Grušovnikovih, p. d. pri Pezmanu.

Zbrali smo se številni sosede, kar je vredno pohvale, saj gre za medsebojno sožitje. Med nami pa je bil tudi naš sokrajan in župan občine Mislinja Franc Šilak ter pred 91 leti na Grušovnikovi domačiji rojena njihova teta Justina Skok. Obred s sveto mašo in blagoslovom je vodil domači župnik iz Šentflorjana g. Mirko Horvat. Kapelica v svoji novi podobi in v vsej svoji lepoti stoji ob mogočni lipi. V notranjosti kapelice stoji starinski obnovljen kip Matere Božje z detetom Jezusom, nad kipcem so angeli. Nova starinsko izdelana vrata krasijo zunanost kapelice. Nad njimi je božje oko s sedmimi žarki, ki predstavljajo sedem Svetih zakramentov, pod njim pa napis, ob katerem se je vredno zamisliti. Meni kot sosedovemu otroku se je vtisnil globoko v spomin, čeprav ga je na kapelici pred mnogimi leti izbrisal zob časa.

Kapelica in lipa sta stoletja kljubovali viharju časa. Lipo naj bi posadili Turki pri obleganju naših krajev. Pred pol stoletja jo je dobesedno prepolovilo in na močnih koreninah je ostal nekajmetrski v nebo štrleči panj z obsegom 5 do 6 metrov. In glej čudež, iz panja so začele poganjati nove veje in po dolgih letih oblikovale novo lepo krošnjo. Senca te lipe nas je ob bogatem prigrizku družine Grušovnik prijetno hladila do večernih ur. Za sladke dobrote smo poskrbele sosede in sorodnice, za kozarček rujnega vinca pa je poskrbela družina gospodinje Anice, ki izhaja iz Rožne doline. Ob zvokih harmonike soseda Vlada se je naša pesem razlegala do podružnične cerkvice sv. Mohorja, ki jo je 21. avgusta blagoslovil nadškof Franc Kramberger. Razšli smo se dobre volje, z novo energijo za nov teden ter ponesli blagoslov v svoje domove.

Ko se boš, popotnik, ustavil na križpotju pod lipo ob kapelici z lepim razgledom na Paški Kozjak, Graško goro in Pohorje, se zamisli, ko boš prebral napis: »POPOTNIK, OZRI SE NAME, PLAČILO V NEBESIH ŽE ČAKA NATE.«

Pred obnovljeno kapelo (foto: Marijana Jan)

Kostanjev piknik v Bukovju

Vančy

Vodstvo Dravita se je odločilo: napravimo piknik! Priskrbeli so kostanj, sodček piva in povabili krajane zaselka Bukovje na kostanjev piknik ob gradiču Bukovje. Domačini smo priskrbeli še nekaj sladkega mošta in malo peciva. V pogovoru smo se spominjali, kako je zdaj tu čisto drugače, kot je bilo v času, ko je v Bukovju še gospodovala vojska JLA. Časov gospodovanja baronov pa mi tako nismo poznali. Pobudnik srečanja Jože Kramer nas je povabil še na ogled notranjosti preurejenega gradiča, ki dobiva vedno bolj prestižno podobo.

Lepo nedeljsko sončno popoldne je prispevalo svoje, da pa je bilo veselje še bolj popolno, je harmoniko raztegnil Jure Gologranc in veselo smo se družili do večera. Priporočam še ostalim zaselkom: letos je kostanjev piknik dobro obrodilo, s sladkim moštom in s sproščenim kramljanjem kar paše!

Predstavljamo vam

Socialni ekspresionist Janez Repnik

Martina Cigler

Da je tod okoli kar nekaj zanimivih ljudi, ki bi jih bilo lepo spoznati, ni neznano. Janeza Repnika sem sprva opazovala od daleč, kmalu pa sva navezala stik in zdaj se redno srečujeva na razstavah in tudi drugače.

Janez Repnik živi in ustvarja na Muti, kjer imata z očetom Antonom Repnikom manjšo galerijo, v kateri razstavljajo tudi drugi slikarji. Janez je rojen 19. decembra 1968 v Slovenj Gradcu. Osnovno šolo je obiskoval na Muti in v Vuzenici. Po osnovni šoli je končal kovinarsko šolo na Muti. Že od malega (v šali pravi, da se je rodil s čopičem v roki) pa je imel posebno veselje do slikanja in umetnosti nasploh. Najraje je imel likovni pouk. Vzor je imel kar pri roki, in sicer svojega očeta, na katerega je zelo ponosen. Resneje se je posvetil slikarstvu pri 13 letih, ko je ilustriral otroško knjigo pesmic, ki je izšla v Nemčiji.

Prvo samostojno razstavo je imel leta 1984 v Starem trgu pri Slovenj Gradcu v Kulturnem domu. Odziv ljudi na njegova dela je bil pozitiven, kar ga je motiviralo, da je slikal naprej. Takrat še ni imel izoblikovanega sloga in se je bolj nagibal k likovnemu slogu očeta. Svoj slog, ki ga kritiki imenujejo socialni ekspresionizem, si je izoblikoval pred 25 leti, temu pa je botrovala tudi izguba službe. Slika ljudi z roba, s tem pa opozarja na bridkost

Janez Repnik slika ljudi »z roba«

V varnih rokah

brezposelnih, zapuščenih, lačnih in pozabljenih, skratka ljudi, ki jih je tok civilizacije pozabil vpeti v življenje. Opozarja na stiske poštenega delovnega človeka, ki ga v današnjem svetu tako radi namerno ali nenamerno prezremo. Pove pa, da je na podeželju občutno manj stisk, ki ga naredijo tesnobnega, dokler se ne izkriči na slikah. V slike daruje tudi del svoje duše, kar je opazno, kakor hitro uzreš njegova dela. Njegova dela so v galerijah po vsem svetu in tudi v zasebnih zbirkah, na kar je zelo ponosen. Do danes je imel že okoli 80 razstav, in to samostojnih, doma in po svetu. Je reden gost slikarskih kolonij, kakršne zadnji dve leti prireja tudi sam in na njih gosti priznane umetnike. S tem se mu je izpolnila otroška želja o lastni koloniji. Če bi imel možnost, pravi, bi še enkrat izbral slikarsko pot.

Pogovor z upokojenim gozdarjem

Franc Blatnik ob vstopu v devetdesetletnico življenja

Vančy

Kadar se vračam iz Dravograda proti Bukovju, me nad železnico pot vodi mimo Blatnikove hiše, ki stoji za negovanim sadovnjakom, vsa obsijana od sonca in s polnim balkonom cvetočih rož. Ker pa gospodarja Franca že dolgo nisem opazil kje zunaj pred hišo, sem se odločil, da ga obiščem doma.

Prijatelj mi je pripovedoval, kako z veseljem in nestrpnostjo pričakuje izid vsakega Viharnika. Na gospoda Blatnika me vežejo tudi lepi spomini iz mladosti; ko sem še hodil v šolo, mi je večkrat posodil kakšno knjigo. Imel jih je polne knjižne police, na stenah pa so visele lepe slike. Franc Blatnik je bil vse od osvoboditve močno povezan z organizacijo Zveze borcev Slovenije NOB. Tudi kasneje sem ga večkrat srečeval v Dravogradu na raznih proslavah in komemoracijah, saj je bil 16 let predsednik te organizacije.

Ko sem ga prosil, da bi mi pripovedoval o svojem življenju, se je sprva malo branil: »Ko pa nisem prav zdrav, pa ne vem, če ti bom lahko kaj zanimivega povedal...« Pa sem ga pregovarjal, češ da v skoraj devetdesetih letih se je gotovo nabralo veliko spominov, ki bodo zanimali bralce Viharnika, saj mi je znano, da je večino življenja preživel ob delu, povezanim z gozdarstvom. In se je resnično izkazal za dobrega sogovornika z bistrim spominom.

»Rojen sem bil leta 1922 na manjši kmetiji, reklo se je pri Bezočniku, v Kokarjih pri Nazarjah. Bil sem najstarejši v družini, kjer je bilo deset otrok. Že od malega, takoj po končani osnovni šoli, sem moral poprijeti za delo in pomagati staršem, predvsem pa poskrbeti za svoje preživetje. Med drugo svetovno vojno so me Nemci prisilno mobilizirali in poslan sem bil na rusko fronto. Ko sem dobil dopust, sem leta 1943 dezertiral in se priključil partizanom. Priključil sem se Šlandrovi brigadi, ki je takrat delovala v Savinjski dolini. Po koncu vojne sem moral ostati v vojski še do leta 1947, večino tega obdobja sem preživel v Črni gori. Po prihodu domov, takrat so že tudi moji mlajši bratje in sestre odrasli, sem se vpisal v Gozdarsko šolo v Ljubljani in jo konec tistega leta tudi uspešno zaključil. Praktični del smo opravljali na Pokljuki in v Kamniški Bistrici.

Malo pred izbruhom informbioja (političnega spora med Rusijo in Jugoslavijo) me je pomočnik ministra za gozdove Matevž Hace poklical na delo v Ministrstvo za gozdarstvo Slovenije. V času tega službovanja sem prehodil skoraj vse prostrane slovenske gozdove. V spominu še vedno hranim mnoge prelepe pokrajine ter obraze gozdarjev, ki sem jih na teh službenih poteh srečeval in spoznaval. Opravljal sem delo na raznih službenih mestih v takratnih referatih. To je bilo v času prve petletke, katere glavno breme je nosilo ravno gozdarstvo. V teh časih so se pričele akcije delovnih brigad za gozdove, moja naloga je bila izvajati nadzor nad deli in usklajevati posamezne brigade. Tu sem od prvega zagona doživljal tudi razočaranje, saj tak način dela ni prinesel zelenih rezultatov, pokazalo se je namreč, da takšno ravnanje z gozdovi ni gospodarno.

Med službenimi obveznostmi sem se spoznal s takratnim direktorjem GG Slovenj Gradec, gospodom Martinom Potočnikom, ki je potreboval kader na tem področju. Sam sem bil takoj za, le da me s prejšnjega delovnega mesta niso hoteli pustiti. Po posredovanju Martina Potočnika pri samem ministru Jaki Avšiču je ta na mojo premestitev le pristal. Tako sem bil po dekretu ministra 1. avgusta 1950 imenovan za upravitelja Gozdne uprave Mislinja.

Svojega službovanja v tem mislinjskem kolektivu se vedno najraje spominjam. Zaposlenih je bilo okoli 140 delavcev. Kaj hitro sem se ujel s kolektivom, saj sta me spodbujala njihova volja in marljivost. Tudi način dela je bil tu čisto drugačen, kot sem ga poznal doslej. Največje veselje sem imel s pogozdovanjem.

Po stihijskih sečnjah gozdnih brigad so ostale napol gole frate in veliko nepospravljenega lesa. Tako se je močno razširil zajedavec lubadar, z odpravo katerega smo imeli veliko dela. Pričeli smo s sistemskim polaganjem lovilnih dreves in s požiganjem napadenega materiala.

V Mislinji je delovala ozkotirna železnica na električni pogon, ki je vodila po Mislinjskem

jarku v dolžini 11 kilometrov. Do nje pa so les vlačili s podkovanimi voli.

Ko sem bil že v pokoju, sem se še vedno rad vračal med mislinjske gozdove in ljudi. V veliko veselje mi je bilo, ko sem se usedel pred gozdarsko kočico v Komisiji in mi je pogled božal Polivec, ki je bil zdaj že lepo poraščen z zdravim mladim gozdom in ni bilo več tistih opustelih frat.

Leta 1965 sem se poročil in preselil v Dravograd, kjer sem si nad železniško postajo postavil svojo hišo. Nekaj let sem se z vlakom in kasneje še z avtobusom vozil v Mislinjo v službo. Leta 1970 pa mi je bilo ponujeno drugo delovno mesto, in sicer na Centralnem lesnem skladišču v Otiškem Vrhu, tako da sem bil bližje domu.

Danes, že v poznih letih svojega življenja, se še vedno rad spominjam tistih časov. Pred očmi mi stopajo plemeniti obrazi gozdarjev, prijateljev, ki sem jih ob svojem delu srečeval po Sloveniji. Leta 1980 sem se upokojil s polno delovno dobo. Vsako leto sem se rad udeleževal srečanj upokojenih gozdarjev. Težko mi je, da se zaradi bolezni letošnjega srečanja nisem mogel udeležiti. Pa zapiši, da jih vse, ki me še poznajo, tako preko Viharnika prisrčno pozdravljam!«

Malo sva predahnila in preletela zabeleženo. Frančeva žena Mojca mi je skuhala kavo. S ponosom je povedal, kako zelo je hvaležen Mojci, da ga sedaj, ko je bolan, razumevajoče in ljubeče neguje. Jaz pa sem si ob srebanju kave z zanimanjem ogledoval bogato opremljene knjižne police in lepe slike na stenah njegovega domovanja. Ko sem odhajal, me je v sončnem zatonu pozdravljala balkon, poln cvetočih rož. Pot me je vodila skozi negovan sadovnjak, nato pa proti Bukovju, ki ga na obeh straneh ceste obdaja gozd. Zdaj, pod vtisi pripovedovanja upokojenega gozdarja Franca, sem ga kar nekako bolj čuteče zaznaval.

Šport

Srečanje koroških planincev

Mirko Tovšak

Koroški planinci, ki se preko svojih društev povezujejo v Meddruštveni odbor PZS za Koroško, vsako leto v jesenskem času prirejajo skupno srečanje svojih članov. Letos so se dogovorili, da bo to srečanje na koči Planinc, s katero gospodari Planinsko društvo Vuzenica. Kraj letošnjega srečanja je bil izbran tudi zato, ker PD Vuzenica letos praznuje 65-letnico svojega delovanja in so na tak način vuzeniški planinci na dostojen način proslavili svoj jubilej.

Kočo Planinc je pridobilo domače društvo v last leta 1946. Stoji sicer nekoliko odročno glede na povezavo slovenske planinske poti od Partizanskega doma proti Kremžarici, vendar jo tisti planinci, ki bolje poznajo pohorsko pogorje, vedno radi obišejejo. Koča je bila pred leti obnovljena, sedaj pa jo oskrbujejo z dežurstvi kar domači planinci sami. Veliko obiskovalcev Kremžarice prav tako pogosto podaljša svojo pot do koč Planinc.

Na letošnjem srečanju koroških planincev se je pod šotorom ob koči zbrala kar lepa množica planincev. Žal planincev, ki delujejo v planinskih društvih Mežiške doline, skorajda ni bilo. V ostalih društvih, ki se redno udeležujemo vsakoletnih srečanj, se sprašujemo, kaj je vzrok. Velik del letošnje proslave je bil namenjen praznovanju jubileja domačega planinskega društva, zato bi človek pričakoval, da bodo tudi vsa društva na Koroškem s svojo udeležbo počastila praznovanje vuzeniških planincev. Na prireditvi sta spregovorila predsednik MDO PZS za Koroško Drago Horjak in župan občine Vuzenica Franjo Golob, kroniko delovanja društva pa je predstavila predsednica domačega društva Ivica Filipi. Žal na srečanju kljub povabilu ni bilo

Utrinek s srečanja planincev – morda bo tudi ta mladež nekoč zapolnila vrste planincev

nobenega pomembnejšega predstavnika z vrhov Planinske zveze Slovenije. Na tak način tudi funkcionarji pri naši krovni organizaciji pokažejo, koliko posluha imajo za bolj trdno navezavo s svojo bazo. Kljub vsemu je praznovanje potekalo v prijetnem in veselem razpoloženju, zato so udeleženci vztrajali na prireditvenem prostoru do poznih večernih ur. Letos so se sosednja planinska društva dogovorila, da bodo namesto priložnostnih daril prispevala finančna sredstva za nakup novega hladilnika na koči Planinc. Tako so ob tej priliki tudi slovesno izročili hladilnik v uporabo domačim planincem.

Gostili smo planince iz Kragujevca

Mirko Tovšak

Letos so nas že drugič organizirano obiskali naši pobrateni prijatelji iz Planinskega društva Žeželj iz Kragujevca. Lanski obisk je bil namenjen spoznavanju naših Julijcev, vključno s Triglavom, letos pa smo jih povabili, da skupaj osvojimo nekaj najbolj zanimivih delov koroškega pogorja.

Že pred njihovim prihodom smo do podrobnosti pripravili program njihovega bivanja v Sloveniji, le slabo vreme bi lahko spremenilo naše načrte. Na srečo je ves čas njihovega bivanja pri nas bilo lepo, sončno vreme, zato smo naš program tudi v celoti uresničili.

Naše druženje smo pričeli v Slovenskih Konjicah, kjer je za dobrodošlico našim gostom poskrbel član našega društva Vlado Grah, ki je sponzoriral tudi obisk vinske kleti v Konjicah z degustacijo najboljših vin s prigrizkom. Nato smo skupaj nadaljevali pot na Roglo, od tam pa smo se podali po slovenski planinski transverzali preko Lovrenških jezer, Ribniškega jezera in Jezerskega vrha do Ribniške kočice. Po prenočevanju v

Celotna skupina na vrhu Uršlje gore

prenovljeni koči smo se zjutraj podali na Črni vrh, od tam pa preko kmetije Vaukan, kjer so nas domačini pogostili z domačimi dobrotami, do Mislinje. V dvorani Lopan je skupino pričakala skupina naših planincev, za svečani sprejem pa je poskrbel župan občine Mislinja Franc Šilak. Druženje s

prijatelji iz Kragujevca je v prísrčnem vzdušju trajalo dobri dve uri, nato pa smo se še isti dan podali na Peco in prenočili v Domu pod Peco, od koder smo naslednji dan osvojili vrh te zanimive gore. Naša pot nas je nato vodila do Gortine, kjer so se naši gostje vkrcali na splav Koroških

Nadaljevanje na str. 24

splavarjev in tam doživeli nekaj prijetnih uric na Dravi. Zvečer smo se namenili na Košenjak, kjer smo prenočili v obnovljeni koči, zadnji dan pa smo se povzpeli na Uršljo goro in se ob zakuski po sestopu pri Ivarčkem jezeru poslovili od naših prijateljev.

Ves čas našega druženja je skupino spremljalo nekaj naših planinskih vodnikov, na kočah in pri posameznih vzponih pa so se jim pridružili drugi člani našega društva. Na ta način smo poskušali gostom iz Srbije izkazati dobrodoščilo. Ob koncu smo skupaj ugotovili, da je bilo naše druženje in potepanje po koroških gorah zanimivo, lepo in nadvse prijetno, zato bomo druženja z našimi srbskimi prijatelji tudi v prihodnje nadaljevali.

Vzpon na Peco po zavarovani poti

10. tradicionalni pohod po GUP Plešivec

Peter Cesar, inž. gozd., Zavod za gozdove
Zavod za gozdove Slovenije,
OE Slovenj Gradec

Foto: Jaka Cesar

Turistično društvo Slovenj Gradec je skupaj z Zavodom za gozdove, Krajevna enota Slovenj Gradec, v soboto, 17. 9. 2011, že deseto leto zapored organiziralo jesenski pohod po GUP Plešivec. Pot je nastala v letu 2002 na pobudo takratnega vodje Krajevne enote Slovenj Gradec Toneta Levca in z vzajemnim sodelovanjem obeh omenjenih organizacij, Mestne občine Slovenj Gradec ter sponzorjev.

Po desetih letih so posamezne obvestilne table dotrajale, potrebna je bila obnova.

Ivan Bošnik, nekdanji predsednik TD SG, Vinko Klančnik, tajnik TD SG, Tone Levc, idejni vodja ureditve GUP Plešivec, Peter Cesar, predsednik TD SG in Janez Komljanec

Krajši program so pripravile učenke OŠ Razbor

Turistično društvo Slovenj Gradec je že v mesecu marcu tega leta organiziralo brezplačno delavnico na temo enotnega brezplačnega označevanja pohodniških, kolesarskih in ostalih poti po predlogi Turistične zveze Slovenije. Delavnico je vodil podpredsednik odbora za razvoj turizma pri TZ Slovenije, Jože Prah. Po tem modelu smo tudi obnovili obvestilne table na GUP Plešivec. Na terenu so postavljene osnovne obvestilne table na posameznih točkah, v mesecu oktobru pa bomo postavili še novo informacijsko tablo na začetku poti in vse dopolnili s prevodom v tujem jeziku ter tako tudi tujim turistom omogočili, da se seznanijo z vsebino poti.

Tako kot pri začetni ureditvi poti, sta tudi pri njeni obnovi sodelovala Turistično društvo Slovenj Gradec in Zavod za

gozdove Slovenije, Krajevna enota Slovenj Gradec, Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec pa je sodelovalo s sponzorskimi sredstvi v obliki lesa.

V lepem zgodnjejesenskem dnevu se je množica pohodnikov odpravila po soteski Kaštel do plešivškega mlina, kjer so učenci Osnovne šole Razbor pripravili krajši program, se okrepčali z dobrotami ekološke kmetije Rone, skozi gozdove Plešivca nadaljevali pot do Vernerce in se mimo lovske kočice LD Podgorje vrnili nazaj na začetek poti.

Korošica 2011

12. regata za pokal Koroškega navtičnega društva

Gregor Andrejč

Foto: Nejc Radošević

Od 17. do 20. septembra 2011 je v Murterskem akvatoriju potekala že 12. regata Korošica, ki jo organizira Koroško navtično društvo (KND), ki je z 270 člani eno večjih navtičnih društev v Sloveniji. V dveh regatnih jadrlnih dnevih je sodelovalo 11 posadk (66 udeležencev). Že tretje leto zapored smo za matično marino izbrali ACI marino Jezera, kjer imajo floto desetih identičnih jadrnic Elan 340. Tako so pogoji za vse nastopajoče enaki. Letos sta nastopili kar dve posadki gozdarjev, in sicer skiperjev Hinka Andrejca in Sama Vončine. Kot vedno so poskrbeli za dobro vzdušje med jadralci in se izkazali tudi na regatnem polju, še posebej zmagovalna ekipa.

Prihod na Murter

Pričakalo nas je lepo sončno vreme z ravno toliko vetra, da ni bilo čutiti pripeke ali pa je bilo vznemirjenje pred vkrcanjem tolikšno, da jih je že zvečer nemalo tarnalo nad opečeno kožo. Prevzemi bark so potekali tekoče in ena za drugo so simpatične elanke 340 izplule na trening iz marine.

Prvi regatni dan

Sobotno jutro je nekatere najzgodnejše nagradilo s prelepim žarečim jutranjim nebom, vsi pa smo se ob napovedani uri zbrali na sestanku skiperjev. Sledili so še zadnji posveti po posadkah, nato pa se je flota koroških jadralcev podala proti startu. Na jugu Murterja se je zasidrala sodniška barka. Prvi in drugi plov sta bila tehnična (palčka). Ob zdaj že tradicionalno dobrih startnih posadkah smo se družno na polno obračali proti obračalni boji. Povsem svojo

taktiko (leva uzda) je ubrala ekipa Mali brod, ki pa se ji ta način ni obrestoval. Poleg tega pa so poskrbeli za kar nekaj nevarnih situacij. Največje razlike med barkami so nastale po obratih, ko je bilo potrebno brezhibno dvigniti ali pospraviti špinaker. Prvi plov se je končal s tesno (dolžina ene barke) zmago ekipe Mercurius pred ekipo Pluto, ki pa se je v drugem plovu revanžirala s suvereno zmago.

Tretji plov je bil navigacijski, obpluti smo morali kar nekaj otočkov. Po zadnjem obratu je bila tokrat nedosegljiva barka Mercurius, za njo pa karavana nastopajočih z ekipo jadrnice Pluto na čelu. Zadovoljni ali manj zadovoljni nad jadranjem smo se družabnemu večeru na pomolu Alternautike naproti počasi odpravili nazaj v marino.

Spretnostna igrica »Lov na pršut«

Že tradicionalna spretnostna igrica »Lov na pršut« se je začela in končala s prijetnim druženjem med jadralci. Tokrat so preverjali znanje ekip v sidranju, natančneje v vozlanju sidrnega vozla in poznavanju dnevnih oznak. Poleg tega znanja je bilo potrebno za zmago prikazati še dobršno mero spretnosti in hitrosti. Bilo je zabavno, ekipe so se izkazale, dve sta dosegli celo isti najboljši čas, a pršut je osvojila ekipa skiperja Stojana, in sicer zaradi pravnega odgovora na teoretično vprašanje. Spet so se izkazali gozdarji, konkretno Ivan, ki je dobrovoljno pomagal razrezati pršut in ga ob pomoči Jože razdeliti med veselo družbo na pomolu.

Drugi regatni dan

Za ponedeljek so bili napovedani obrat vetra, dež, nevihte itd. Kaj kmalu po sestanku skiperjev je bilo jasno, da je veter preveč nestabilen. Sodniki so nas ustavili že na privezih. Odrejeno je bilo čakanje na primerne razmere. Zahodnik se je čez eno uro vendarle nekoliko ustalil in poklicali so nas na start, ki je bil postavljen cca. 500 m

Zmagovalci

od marine – še v zavetrju Murterja. S pogledom proti izhodu iz zaliva je bilo jasno, da nas čaka res močan veter, zato so bile na vseh jadrnicah na jadrnih že na startu krajšave. Flota jadrnic se je zaradi razmer kar pošteno raztegnila, vendar smo vsi bolj ali manj uspešno premagovali močan veter, valove in občasen dež. Ko je prva jadrnica dosegla predzadnjo obvezno oznako, je sodnik regato prekinil in odredil takojšen povratek v marino. Grozeči črni oblaki nad Murterskim morjem so tako odpihnili drugi regatni dan, ki se je končal z varnim pristankom vseh bark v marini.

Popoldan je že sijalo sonce

Po prehodu nevihte in močnem deževju se je nebo nekoliko razjasnilo in pokazalo se je tudi sonce in začetek burje. Žal je bilo prepozno za izvedbo še kakega regatnega plova. Kmalu je prišla noč in z njo zaključna večerja z razglasitvijo rezultatov ter podelitvijo pokalov in medalj najboljšim. Po zabavni predstavitvi alternativnih rezultatov pravne službe ekipe luppiter smo dobili novega (starega) zmagovalca Korošice. Prvo mesto je tudi letos osvojila »gozdarka« skiperja Hinka Andrejca, ki bo tako imel v hrambi prehodni pokal KND še eno leto.

Uvrstitve najboljših:

1. Mercurius, Hinko Andrejč
2. Pluto, Gregor Andrejč
3. Uranus, Aleš Mlakar

Koroško navtično društvo se zahvaljuje vsem podjetjem in posameznikom, ki so s svojim prispevkom omogočili izvedbo letošnje regate Korošica.

Vabljeni na www.knd-jadralci.si

Med dirko

kratkoblačniki

Zadnjič v deželi škratov

Mateja Uršnik

Zopet je tu jesen in z njo srečanje v deželi škratov. Letos smo jo doživeli malo drugače, kajti moj Lovro je to jesen zakorakal v vrtec na Selah. Z vrtcem pa smo sodelovali pri gradnji škratje vasi na Gmajni.

Hitri škrti pred svojo hiško

Ko smo doma nabrali razni naravni material in okrasje, si naredili škratkove kape, smo odhiteli, da se dobimo še z ostalimi selskimi škrtaki na naši parceli, kjer bomo gradili. Zbralo se nas je veliko. Mali vrtčevski škrtaki, pa zraven sestrice in bratci, odrasli škrti in seveda vzgojiteljici škrtatici. Očetje so se po kratkem posvetu o načrtu hiške hitro lotili gradnje, mame in mali škrtaki pa smo skrbeli, da je nastalo veliko notranje in zunanje dekoracije. Vzgojiteljici sta bili vodji gradbišča in sta skrbeli, da je vse potekalo po planu.

Ure so minevale kot minute, mali škrtaki so se okrepčali s kuhanim krompirjem ali palačinkami, pa tudi za nas ostale se je pričaralo nekaj zelo dobrega. Na hiški je bilo treba samo še urediti podrobnosti, pritrčiti našo zastavo, dodati vse okrasje in je bila nared. Naša posebna vrtčevska

Volovska vprega pred jezerom

inšpekcija je šla na ogled škratje vasi in seveda je ugotovila, da smo prav mi zgradili najlepše domovanje za škrate. Sledilo je še fotografiranje vseh sodelujočih in potem prijetno druženje ob lepo zgrajeni hiški, ki smo si jo vsi s ponosom ogledovali. Prav

prijetno utrujeni smo se mali in veliki škrti odpravili domov.

Ker pa v soboto ni bilo časa za vse ogledne in za vse škratje dobrote, smo z mojima škratkoma morali naslednji dan nazaj. Prišlo nam je na uho, da je letos v škratovem gozdu nekaj novega, in smo odšli najprej na obhod po njem. Vsi smo se strinjali, da so bili škrti od lanskega leta zelo zelo delovni, ker so v gozdu zgradili prekrasno jezero. No, najbrž jim je malo pomagal tudi Povodni mož s svojo novo volovsko vprego. Dan je zopet mineval zelo hitro. Po vseh ogledih, lutkovnih igradah, čarodeju in seveda dobrotah, kot so ajdovi štruklji, kostanj in sveže stisnjen jabolčnik, smo se odpravili proti domu v upanju, da letošnje srečanje v deželi škratov le ni bilo zadnje.

Pod zelenim klobukom

Lovska družina Prežihovo

Janez Švab

S predstavitevijo lovskih družin se vedno bolj pomikam iz tipično gorskih lovišč v lovišča, kjer srečamo že tudi divjad, ki je v visokogorju običajno ni. Lovska družina Prežihovo je že takšna.

V lovišču srečamo »gorsko divjad«, kot so gamsi, veliki petelin, ruševac, planinski zajec, planinski orel, kuna zlatica, in tudi divjad, ki jo srečamo v nižinah, od praktično vseh vrst vranov, race mlakarice, čaplje, kormorana, poljskega zajca in fazana. Prežihovo je torej lovišče, kjer lahko srečamo vse vrste divjadi, značilne za koroške gozdove, njive, travnike ali planinska skalovja. Običaj je, da se predstavi najprej področje, kjer se določena lovna družina trudi varovati in gojiti lovno in nelovno divjad. Zelo mi je všeč pesem njihovega častnega člana Mitje Šipka, Uršlja gora, kajti lovišče predstavi prav v vseh pogledih.

Uršlja gora

*Ko sonce za Pohor'co vstaja,
dolina pod goro še spi,
prebujajo se raja,
vrh gore že v soncu žari.
So strme stezice na goro,
trop gamsov pod steno hiti,
spomini hitijo za njimi,
se pesem domača glasi.*

*Oj, Uršlja gora, ti si moj dom,
ti v čast zapoje hotuljski zvon,
vse rož'ce tvoje in ptičji glas
v naročje tvoje povabi nas.*

*Pod vrhom se jager sprehaja,
začuje prav rahel šepet,
življenje se novo poraja,
pomlad zacvetela bo spet.
Tam gori na vrhu planine
šenturšel'ca k soncu kipi,
in ruševac k ovseti vabi
vse putke in dobre ljudi.*

*Ko sonce zaide, bogastvo in moč,
dolino hotuljsko pokrila bo noč,
da v srcu na goro bo živel spomin,
ker zemlje koroške sem sin.*

Zgodovina Lovske družine Prežihovo je kar dobro povezana z zgodovino LD Jamnica, ki je bila v našem glasilu že predstavljena in bi se morali določeni podatki ponavljati. Le malokdo pa ve, da bi lahko Hotuljci praznovali stoletnico organiziranega lova. Zakon o lovu za Koroško, ki je bil sprejet leta 1902, je omogočil krajanom, da so se združili in za precej visoko zakupnino bi lahko zakupili lovišče. Dve leti po sprejemu zakona so se ugledni Hotuljci res združili in lovišče zakupili.

Čez dvajset let so ustanovili društvo in postali so še močnejši. Tako močnim je uspelo z okrajem Velikovec in grofijo Thurn skleniti pogodbe, s katerimi so si povečali lovišče.

Imeli so vse organe društva in za lov so izdelali pravila. Včlanili so se v Zvezo slovenskih lovskih društev. Sedež okrajne zveze je bil v Mariboru. Lovsko društvo je delovalo vse do pričetka 2. svetovne vojne. Po letu 1945 so se pričele odvijati zadeve podobno kot pri sosednjih lovskih družinah.

Tradicija izvajanja lova je narekovala, do so bili Hotuljci hitrejši kot drugi. Že leta 1945 so ustanovili Lovsko zadrugo Kotlje, ki je bila pripravljena na nov lovski zakon v letu 1946. Med prvimi so že aprila 1946 le preimenovali svojo lovsko zadrugo in ustanovili Lovsko družino Kotlje. Podobno kot smo že v preteklih predstavitev ugotavljali, se je število osebkov posameznih vrst močno povečevalo tudi v lovskem območju prežihovcev. V začetku je bil odstrel le nekaj malega srnjakov, srn in v ognju je obležal le redkokateri gams. Danes je drugače. Iz lovišča letno odzamejo več kot

sto kosov srnjadi in več kot deset gamsov. Zaradi spremenjenega gospodarjenja na kmetijah imajo nekaj več težav pri gospodarjenju z malo divjadjo, predvsem s fazanom in tudi poljskim zajcem. Podobno kot ostale lovske družine v Mežiški dolini se trudijo na področju lovske kinologije in lovskega strelstva. Predvsem lovci se dobro zavedamo, da lov ne pomeni le odstrela določene divjadi, pač pa da pomeni tudi in predvsem pravičnost in natančnost pri odstrelu. Torej morajo biti strelci natančni in za divjad neboleči. Pa še ob takšni pazljivosti se zgodi slabši strel in z lovskim psom je potrebno divjad najti in ji skrajšati čas bolečin.

O pridnosti v lovski družini Prežihovo ne gre dvomiti, kajti le kako bi v teh letih zgradili dve lovski koči, eno na Ošvenovem in drugo na Kogovskem. Lepa objekta so zgradili s svojim udarniškim delom in odrekanjem. Ne vem, čeprav poznam kar precej lovskih družin, da se bi lovci skoraj soglasno povsem odpovedali odstrelu trofejnih gamsov in srnjakov in jih namenili tujim gostom, da bi lahko hitro končali z gradnjo lovskega doma. To so naredili lovci LD Prežihovo v letu 2000.

Lovska družina Prežihovo je znana tudi po družabnosti in negovanju lovske kulture in s tem širjenju vedenja o tem, da lovci nismo le streljaci (da ne napišem kaj hujšega), pač pa smo predvsem ljudje, ki jim je v prvi vrsti skrb za okolje in divjad. In to lahko povemo tudi z zapetimi pesmimi okteta Lovske družine Prežihovo, ki jih vodi zares spoštovanja vreden njihov častni lovec Mitja Šipek. Vedno so se znali poveseliti in nemalo poznanih lovskih šal izhaja prav iz pogorja Uršlje gore.

Verjetno kar precej koroških lovcev pozna »hitre in natančne strele prekaljenih in izkušenih lovcev« na domačo kozo, našemljeno v gamsa, na izredno trofejo domačega petelina, ki je imel vlogo ruševca, na domačega zajca ali na »mobilno preparirano lisico«. Vse to se je dogodilo v lovišču LD Prežihovo. Zanimivo, uplenitelji so se po začetni jezi tudi sami *pohecali* na te teme.

Vsa ta leta pridno sodelujejo z lovskimi družinami tako iz Slovenije kot iz sosednjih držav, tako z zamenjavami odstrelav posameznih vrst divjadi in še bolj s skupnimi praznovanji.

Še mimo nečesa ne morem; tega si pa lovci želimo, da bi bilo v vsaki od naših lovskih družin. Lovci iz Lovske družine Prežihovo imajo to srečo, da imajo žene, ki so se organizirale v svoj klub in ga poimenovala Potrpežljive lovske žene. Seveda jim morajo njihovi možje kaj vrniti, a vendar je še kako lepo, ko ti žena po »zadnjem pogonu« ne reče: »Zakaj pa moraš ravno ti zadnji priti domov?« Ali: »Poglej, kdaj je že sosed prišel!«

Naj nekako zaključim s svojo oceno dela Lovske družine Prežihovo. Kot opazovalec s strani menim, da predstavljena lovška družina deluje nekako sproščeno, da se lovci znajo držati dogovorjenega, da na svojih 3500 hektarjih dobro gospodarijo z divjadjo in se odlično razumejo z ljudmi (odnosi z lastniki zemljišč, širša javnost in medsebojni odnosi lovcev).

Tradicionalno srečanje lovskih družin

Mag. Jože Marhl

V okviru praznovanja praznika Občine Radlje ob Dravi je bilo tudi letos septembra že 9. tradicionalno srečanje lovskih družin, ki imajo lovišča na ozemlju omenjene občine. Župan Občine Radlje ob Dravi Alan Bukovnik je ob tej priložnosti pozdravil številne zbrane lovce in se jim zahvalil za prispevek k obogatitvi programa praznovanja občinskega praznika, LD Remšnik pa je za organizacijo tega srečanja izročil zahvalno listino.

Tekmovanje z MK-puško

Med drugim je v svojem nagovoru članom LD tudi v prihodnje zaželel uspešno opravljanje njihovega temeljnega poslanstva – varstva in gojitve divjadi – pa tudi uspeh pri prizadevanjih za ohranjanje in izboljševanje življenjskega prostora in razmer za divjad. Udeležence srečanja je pozdravil tudi predsednik KS Remšnik in svetnik Občine Radlje ob Dravi Boris Gašper. Med ostalim jim je zaželel prijetno druženje in lepo preživetje dneva na Remšniku.

Lovci so se na srečanju pomerili tudi v streljanju z malokalibrsko puško in v streljanju na glinaste golobe. Ekipno je prvo mesto osvojila LD Janžev vrh s 1.389 točkami, drugo LD Remšnik s 1.314 točkami, tretja pa je bila ekipa LD Orlica s 1.162 točkami. Med posamezniki je v kombinaciji prvo mesto osvojil Maks Garmut s 369 točkami, drugo Joco Hudernik s 363 točkami in tretje mesto Teodor Hafner s 355 točkami. Med posamezniki v streljanju z malokalibrsko puško je bil najuspešnejši Joco Hudernik s 183 točkami, drugi je bil Miha Mrakič s 180 točkami, tretji pa Anton Hudernik s 172 točkami. Pri streljanju na glinaste golobe je

Prejemniki pokalov za dosežena najvišja mesta

najvišjo stopničko osvojil Maks Garmut, zadel je 20 golobov, drugo mesto je osvojil Teodor Hafner, ki je zadel 19 golobov, tretji pa bil Ivan Golob, ki je prav tako zadel 19 golobov. Pokale najboljšim sta podelila starešina LD Remšnik Ivan Golob, ki se je tudi zahvalil LD za udeležbo, in strelski referent v družini Marjan Marhl.

Člani LD Janžev vrh, Muta, Orlica, Radlje ob Dravi in Remšnik so na srečanju izmenjali tudi strokovne izkušnje. Po prijetnem tovariškem druženju, h kateremu je prispeval tudi odlični golaž, ki sta ga pripravili Marija Golob in Betka Marhl, so si lovci obljubili, da se bodo prihodnje leto ponovno srečali, in to že na jubilejnem 10. srečanju.

Lovci LD Bukovje pripravili srečanje s kmeti

Vančy

Lovsko društvo Bukovje vsako leto enkrat pripravi srečanje lovcev in kmetov ter lastnikov zemljišč svojega lovskega območja. Srečanje organizirajo pod vrhom Sv. Danijela, kjer imajo lepo lovsko kočico. Letos so to srečanje pripravili v soboto, 10. septembra. Bil je čudovit tople poletni dan. Da pa je vzdušje bilo še prijetnejše, je poskrbel Grega Verovnik, ki je razveseljeval z igranjem na harmoniko, navzoči pa so mu pritegnili s petjem. Lovci so pripravili dober divjačinski golaž, pa tudi pijače in drugih dobrot ni manjkalo. Pripravili so streljanje z zračno puško na skrito tarčo. Organizirali so tudi bogat srečelov, kjer ni manjkalo praktičnih in pa tudi šaljivih nagrad. Sam sem zadel en kvadratni meter tlakovcev. Preizkusil sem se tudi v streljanju z zračno puško na skrito tarčo. Meni se je že zdelo, da sem naslikanega volka zadel naravnost v srce, a sem, kot kaže, le malo zgrešil, ker

nisem zadel tiste obetavno lepe nagrade »lesenega kozolčka«.

Lovcem sem se lepo zahvalil za gostoljubje in jim zagotovil, da drugo leto spet pridem, seveda pa nisem pozabil pridati (upam, da prav): »Pa dober pogled!«

K pogovoru sem povabil starešino Lovskega društva Bukovje Viljema Štumbergerja (na sliki levo): »Vesel sem, da se našega vsakoletnega srečanja udeležuje vedno več prijateljev kmetov in naših simpatizerjev. V imenu Lovske družine Bukovje se zahvaljujem vsem, ki so pomagali pri organizaciji in pripravi tega srečanja!« Revirni lovski čuvaj Rudi Verovnik (na sliki desno) pa mi je povedal: »Lovsko društvo Bukovje ima sedem lovskih revirjev in se razteza na območju občine Dravograd, ter zaobsega dele področij treh dolin: Mežiške, Mislinjske in del Dravske doline, do Vuzenice. Lovci smo še posebej veseli vsestranskega sodelovanja, saj se tako stkejo še pristnejše vezi, da postanemo še boljši prijatelji in živimo v sožitju z živalmi in naravo.«

Potopisi

Štiri mesece v Etiopiji

Potopisno predavanje Lone Kotnik

Vančy

V začetku septembra je bilo v dvorcu Bukovje potopisno predavanje Lone Kotnik, ki je s še tremi prijateljicami Marino, Uršo in Barbaro, absolventkami medicine, štiri mesece preživela na severu Etiopije v mestecu Kobo. Etiopija je afriška dežela, približno 53-krat večja od Slovenije, mesto Kobo pa šteje okoli 70 tisoč prebivalcev.

Dekleta so končala medicinsko izobrazbo in bodo postale zdravnice. Še prej so se pa odločile, da bodo na humanitaren način pomagale revnim in medicinske pomoči potrebnim Afričanom.

Predavanje je bilo zelo privlačno, saj smo obiskovalci skozi pripovedovanje, podprto z odličnimi fotografijami, spoznali

drugačnost in velikokrat tudi pretresljivost življenja najbolj ubogih na drugi celini. Že več kot leto poprej so se pričele dodatno izobraževati o boleznih s tropskega področja in poiskale so sponzorje za nabavo zdravil in humanitarnih prispevkov, ki so jih na svojo misijo odnesle s seboj in tako pomagale najbolj pomoči potrebnim. Vzpostavile so kontakte z Uršulinkami, sestrami usmiljenja, ki tam že dolgo delujejo. Oskrbujejo vrtec, sirotišnico za dekleta in manjši zdravstveni dispanzer, kjer imajo zdravnika in nekaj medicinskega osebja. Tu priskrbijo in skuhamo okoli 70 obrokov dnevno. V tej zdravstveni ustanovi so pomagale in pod vodstvom domačega zdravnika, ki se je izšolal v Nemčiji, sodelovale pri manj zahtevnih operativnih posegih. Previjale in oskrbovale so rane in druge poškodbe. Težjim bolnikom, ki jim niso mogli pomagati, so pomagale z denarnimi sredstvi, da se jim je lahko priskrbel prevoz do večjega mesta, kjer je bolnišnica. Z zbranimi sredstvi so opremile tudi eno bolniško sobo.

Brez dvoma so s svojo požrtvovalnostjo in humanitaro akcijo postale prave ambasadorke Slovenije v tistem delu Etiopije. Kako pristno so se stkale prijateljske vezi, priča tudi domačinka Nebyat, ki je prišla iz daljne Etiopije obiskat Lono. Bila je tudi gostja tega večera v Bukovju. Predavanje Lone je dopolnil še njen oče, saj jo je ob zaključku njenega bivanja v Afriki obiskala njena družina in so

Stkala so se nova prijateljstva. Lona in Nebyat.

v mesecu dni prepotovali še druge predele Etiopije. S seboj so prinesli tudi nekaj izvirnih predmetov te dežele.

Lona je povedala, da bi še vedno rada pomagala tem ljudem, in sicer bo to storila v finančni obliki »z botrstvom na daljavo.« Loni in njenim prijateljicam, kakor vsem požrtvovalnim humanitarnim delavcem, se iz srca zahvaljujem, kajti ob ogledu takšnih prizorov se vedno znova še bolj srečen vračam na svoj skromen domek.

Lona se je pred kratkim poročila in ob veselem dogodku ji skupaj z Nebyat iskreno čestitamo.

Kontakt in informacije: lona.kotnik@gmail.com

Med zaposlenimi v katoliški kliniki. Z leve proti desni stojijo Urša, Marina in Barbara, Lona čepi.

Na obisku

Mojca Zdovc

Nedavno smo šli na obisk h gospodu **Francu Gaberšku** z Brd, članu Društva upokojencev Šmartno, ki je pred kratkim praznoval 90 let. Pa nikar ne mislite, da se mu leta kaj poznajo. Ravno takrat sta s sinom prišla iz hleva, kjer sta pri živini postorila, kar je pač treba. Kar dolgo smo se zadržali pri njem, saj nam je z veseljem pripovedoval o svojem dolgem in bogatem življenju. Bil je udeleženec druge svetovne vojne in spomini na to so še tako živi, kot da bi bilo to pred kratkim. S ponosom je pripovedoval o svoji družini, o svojih petih otrocih, še bolj pa o svojih vnukih. Ni prostora, da bi opisala, kaj je doživel, kajti 90 let je častivredna življenjska doba. Zaželeli smo mu še veliko zdravja in da se ob njegovi stoletnici spet srečamo.

Slikarska razstava Silva Mehleta v Slovenj Gradcu

Nataša Konečnik Vidmar

V avli Splošne bolnišnice Slovenj Gradec so v septembru odprli slikarsko razstavo Silva Mehleta. Silvo Mehle, slikar, ki slika z usti, je rojen 17. 5. 1971 v Ljubljani, kjer s svojo družino biva in ustvarja še danes. Njegova vsakdanja pot se je spremenila leta 1993, ko je v prometni nesreči utrpel poškodbe hrbtenice in posledično tetraplegijo. Njegova slikarska pot se je začela leta 2002, ko je spoznal Vojka Gašperuta - Gašperja, ki mu je bil navdih in spodbuda. Kasneje sta mu s svojim znanjem svetovala in ga usmerjala akad. slikar prof. Milan Erič in akad. slikar Mladen Stropnik. Raziskovanje, prebiranje literature in obiskovanje razstav

mu omogočajo vpogled v dela drugih avtorjev ter iskanje nečesa novega. V skoraj desetletju ustvarjanja se je udeležil nekaterih likovnih delavnic in si tudi s tem pridobil nove izkušnje. Do sedaj je imel 26 skupinskih in 4 samostojne razstave. Večinoma ustvarja v tehniki olje na platno. Leta 2003 je postal štipendist ter nato leta 2011 pridružen član uglednega mednarodnega združenja slikarjev, katerega člani slikajo z usti ali nogami. Razstava je bila na ogled do 19. oktobra 2011. Organizator razstave je bilo Društvo paraplegikov Koroške.

Razstavo sem obiskala skupaj s svojim možem in nad njo sva bila navdušena. V slikah se izraža veliko kreativnosti, slikarjevega entuziazma in pristnosti. Slike so delovale na naju zelo pomirjajoče in sproščeno. Umetnik pri svojem delu uporablja nežne in umirjene barve.

Viri:

- Program prireditev Kulturnega doma Slovenj Gradec za september 2011,
-http://www.zalozbaunsu.si/index.php?option=com_content&view=article&id=54&Itemid=74

Umetnik pri svojem delu uporablja nežne barve. Kljub njegovi boleznici se v slikah izraža njegova volja do življenja, ki manjka marsikateremu zdravemu človeku.

3. festival jezikov v Železni Kapli

Martina Cigler

30. julija 2011 sem jo mahnila k sosedom na avstrijsko Koroško, in sicer v Železno Kaplo. Dr. Štefan Merkač z ekipo je organiziral že 3. festival jezikov z mednarodno kulinarčno ponudbo, ki je bila zares bogata, z ustvarjalno delavnico ter predstavitev nastopajočih s pesmijo in besedo v različnih jezikih. Fešta je lepo uspela, gostov ni pregнал niti dež, pridružil pa se je tudi župan Železne Kaple gospod Franc Jožef Smrtnik.

Socialni izzivi

Urejenost otroškega varstva na Koroškem

Polonca Jakob Krejan, univ. dipl. soc. del.

Organizacijo predšolskega varstva v Sloveniji urejajo Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, Zakon o vrtcih in Pravilniki o sprejemu otrok v vzgojno varstvene zavode posameznih občin oziroma vzgojno varstvenih zavodov.

Slovenija ima enoten sistem predšolske vzgoje, za organizacijo in izvedbo predšolske vzgoje pa so zadolženi javni (ustanovi jih občina) in zasebni vrtci (ustanovi jih domača ali tuja pravna ali fizična oseba). Zasebnim vrtcem občina lahko dodeli koncesijo, kar jih umešča v javno mrežo, in zanje potem veljajo enaki pogoji kot za javne vrtce. Vrtec lahko varstvo otrok organizira tudi v *vzgojno-varstveni družini*, ko obstajata potreba in interes staršev ali ko je premalo prostih mest v javnem vrtcu. Prav tako lahko vrtci organizirajo *občasno varovanje otrok na domu*. To lahko opravljajo delavci vrtca (vzgojitelji ali pomočniki vzgojiteljev in svetovalni delavci) in zunanji sodelavci, ki morajo imeti predpisano izobrazbo in delovne izkušnje.

Predšolska vzgoja v vrtcih poteka v dveh starostnih obdobjih, in sicer od 1 do 3 let starosti ter od 3 let starosti do vstopa v šolo. Javni vrtec vpisuje in sprejema otroke v svoje programe na podlagi prijav vse leto, prednost pri sprejemu pa imajo otroci s posebnimi potrebami in otroci iz ogroženih družin. Programi predšolske vzgoje se po zakonu financirajo iz javnih sredstev, sredstev ustanovitelja, plačil staršev ter donacij in drugih virov.

Znesek plačila staršev določi občina na osnovi cene programa, v katerega je vključen otrok, na podlagi razvrstitve družine v dohodkovni razred ter upoštevajoč premoženje družine. Starši imajo možnost, da lahko s posebno vlogo zaprosijo za znižanje plačila vrtca. Način in pogoje za subvencioniranje programov predšolske vzgoje iz javnih sredstev določata Zakon o vrtcih ter na njegovih podlagi sprejet Pravilnik o plačilih staršev za programe v vrtcih. Do subvencioniranja programov predšolske vzgoje iz javnih sredstev so upravičeni starši otrok, ki imajo v Republiki Sloveniji prijavljeno stalno

prebivališče oz. ima vsaj eden od staršev začasno prebivališče in je hkrati zavezanec za dohodnino. Najnižje plačilo predstavlja plačilo prvega plačilnega razreda, to je 10 % cene programa, najvišje plačilo pa je plačilo iz 8. plačilnega razreda, ki predstavlja 80 % cene programa. Razliko med plačilom staršev in ceno programa pokriva občina iz javnih sredstev. Poleg tega so starši, ki prejema denarno socialno pomoč, plačila javnega vrtca oproščeni.

Bistveno zmanjšanje plačil za vrtec prinaša Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o vrtcih, ki določa, da je v primeru, ko je v vrtec istočasno vključen več kot en otrok, drugi (in vsak nadaljnji) otrok plačila vrtca oproščen. Postopoma do leta 2014 pa naj bi se v skladu s tem zakonom zmanjševala tudi plačila za ostale otroke. Drugi odstavek 29. člena Zakona o vrtcih določa, da se iz državnega proračuna vrtcem zagotavljajo sredstva za sofinanciranje plačil staršev, ki imajo v vrtec hkrati vključenega več kakor enega otroka, in sicer v višini, ki je staršem določena kot plačilo za program vrtca, v katerega so vključeni mlajši otroci. Iz državnega proračuna se vrtcem zagotavljajo tudi sredstva za sofinanciranje plačil staršev za otroka, ki je dopolnil starost treh let, v višini 50 % plačila, ki jim je v skladu z zakonom določeno kot plačilo za vrtec. Te določbe so se začele po zakonu uporabljati postopoma, in sicer: 1. januarja 2010 za otroke, ki so dopolnili starost petih let, 1. januarja 2012 za otroke, ki so dopolnili starost štirih let, in 1. januarja 2014 za otroke, ki bodo dopolnili starost treh let. Številni vrtci v Sloveniji so zaradi pomanjkanja prostora in povečanega vpisa

predšolskih otrok morali povečati svoje prostore. Tako so v mislinjski občini na podlagi javnega naročila v februarju zgradili načrtovani prizidek vrtcu. 7. 9. 2011 so ga slovesno odprli.

Mislinjski vrtec je enota Vzgojno varstvenega zavoda Slovenj Gradec. Ustanoviteljica sta občini Slovenj Gradec in Mislinja. Obstoječi kapaciteti so dodali še 14 mest za otroke v prvem starostnem obdobju. Prizidek je namenjen jaslim in je fizično ločen od ostalega dela vrtca, ima tudi svoj vhod. Ivica Vaukan, ravnateljica VVZ Slovenj Gradec, je povedala, da so v šolskem letu 2011/2012 sprejeli kar 19 otrok več kot lani, na čakalni listi pa so ostali le trije otroci.

Na 4. seji Občinskega sveta Mislinja, 31. marca 2011, so sprejeli prenovljen Pravilnik o sprejemu otrok v VVZ, predlagan je bil skrajšani postopek sprejema, določili pa so tudi komisijo za sprejem v VVZ Slovenj Gradec (zapisnik 4. seje OS Mislinja).

Župan Mislinje Franc Šilak je poudaril, da je dograditev vrtca velika pridobitev za občino, kakor je to zanj tudi velik strošek (198.000 evrov). Med samo dograditvijo so zamenjali tudi streho in prenovili in zamenjali ogrevanje. V vrtcu se po novem grejejo s pomočjo plina.

¹Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, Ur. l. RS, št. 12/1996 (23/1996 popr.)

²Zakon o vrtcih, Ur. l. RS, št. 12/1996.

³Vir: MŠŠ spletna stran. Dostopno na: http://www.mss.gov.si/si/delovna_podrocja/predsojska_vzgoja/ (10. 5. 2010).

⁴Pravilnik o plačilih staršev za programe v vrtcih, Ur. l. RS, št. 44/1996.

⁵Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o vrtcih, Ur. l. RS 25/2008.

Preglednica: Število vrtcev, oddelkov in otrok v letu 2010 v statistični regiji Koroška

	Št. vrtcev	Št. oddelkov	Št. otrok
Črna na Koroškem	2	6	85
Dravograd	6	16	289
Mežica	1	7	110
Mislinja	2	6	112
Muta	1	6	103
Podvelka	5	5	65
Prevalje	3	12	224
Radlje ob Dravi	2	12	208
Ravne na Koroškem	3	19	344
Ribnica na Pohorju	1	2	32
Slovenj Gradec	6	31	584
Vuzenica	1	7	100
SKUPAJ	33	129	2.256

(Vir: SURS)

⁶http://www.mislinja.si/2011/OBCINSKI_SVET/SEJE_OS/4_SEJA_OS_31032011/Zapisnik_4_sejeOS_31032011.pdf

⁷<http://www.koroski-radio.si/index.php?stran=news&lang=si&newsID=1439>

Na Koroškem je bilo v letu 2010 33 vrtcev s 129 oddelki. Vključenih je bilo 2.256 otrok, od tega dobrih 46 odstotkov deklic. Število otrok v prvem starostnem obdobju je bilo 655 in v drugem starostnem obdobju 1601. Podatki so vzeti z uradnih strani Statističnega urada RS. Tudi na spletni strani Ministrstva za šolstvo in šport se najdejo podatki, ki so novejši, vendar so podani le kumulativni podatki. Več o vzgojno varstvenih zavodih lahko najdete na spletni strani Ministrstva za šolstvo in šport ter spletnih straneh posameznih zavodov.

Koš v Windows 7 je zabavna zadeva, ki je nastala pred skoraj 16 leti, ko je izšel Windows 95. Takrat je bila novost datoteko zgrabit in jo odnesti v koš. Takrat se je pojavil sistem »povleci in spusti«, ki je danes sam po sebi umeven.

Windows 7 in čiščenje

Zoran Laznik, MCSA

vrgli v koš. V primeru, da smo datoteko po pomoti povlekli v koš in se nahaja v njem, jo lahko obnovimo tako, da jo označimo, kliknemo desno tipko in iz menija izberemo **obnovi**. Datoteka se obnovi in povrne na mesto, kjer se je nahajala, preden smo jo vrgli v koš.

Kot doma moramo tudi na računalniku koš vsake toliko izprazniti. To storimo tako, da kliknemo desno tipko in iz menija

izberemo **izprazni koš**.

S tem ukazom se datoteke, ki so bile v košu, za vedno izbrišejo. Pri vsakodnevni uporabi spleta in seveda samega računalnika se na disku računalnika shranjujejočasne datoteke, ki ostanejo, dokler jih sami ne pobrišemo. To so razne spletne strani, slike in ostale datoteke, ki se shranjujejo na naš disk za hitrejši dostop pri pogosti uporabi določene strani. Drugi problem diska na našem računalniku je v tem, da se na njem stalno dodajajo in brišejo datoteke, tako da disk sčasoma postane popolnoma neurejen. Rezultat tega je **počasno delovanje računalnika**, saj le-ta potrebuje več časa, da najde določen podatek na disku in dostopa do njega, ko je disk popolnoma neurejen.

Naslednji korak je čiščenje začasnih datotek, koša in

podobnih zadev. Za to lahko uporabimo kar orodja, ki jih ponuja sistem. V Windows 7 lahko v **Start > Vsi programi > Pripomočki > Sistemsko orodja** najdemo orodje, imenovano **Čiščenje diska** ali pa, če ste nestrpnije sorte, pritisnete gumb **Start** in nato v iskalno vrstico vpišete **čiščenje diska**.

Ko program za čiščenje diska izračuna, koliko prostora je mogoče sprostiti na disku, v pogovornem oknu preglejte vsebino seznama za brisanje. Označite datoteke, ki jih ne želite izbrisati, nato

kliknite **V redu**. Za več možnosti, kot na primer čiščenje obnovitvenih točk in datotek senčnih kopij, kliknite zavihek **Več možnosti**. Ko vas sistem pozove, da potrdite brisanje določenih datotek, kliknite **Da**. Čez nekaj minut se proces zaključi in pogovorno okno čiščenja diska se zapre. Vaš računalnik je sedaj čistejši, deluje bolje in hitreje.

Ko boste odstranili vse, kar je odpadnega v sistemu, bi veljalo morda tudi defragmentirati sistem. Če je že čist, naj bo še lepo »stisnjen«, da delčki datotek ne bodo razmetani povsod naokoli.

Defragmentacija diska dejansko podaljša življenjsko dobo trdega diska.

Fragmentacija diska je v največji količini odvisna od datotečnega sistema. NTFS je datotečni sistem, ki ga je ustvaril Microsoft. Prednost pred FAT sistemi je predvsem v tem, da omogoča shranjevanje bistveno večjih datotek od ostalih. FAT je v primerjavi z NTFS sistemom potrebno defragmentirati bistveno redkeje, vendar ima FAT svoje omejitve, zato je NTFS toliko bolj priljubljen. Defragmentacija malce pospeši branje z diska in ga vzdržuje. Splača se jo izvesti na vsake dva do tri mesece, odvisno od aktivnosti diska.

Kliknite **Start > Vsi programi >**

Pripomočki > Sistemsko orodja >

Program za defragmentiranje diska.

V pogovornem oknu programa kliknite pogone, ki jih želite defragmentirati, nato pa kliknite **Analiziraj**. Ko so pogoni analizirani, se pojavi pogovorno okno, ki vas obvesti, ali jih je treba izvesti defragmentiratacijo. Namig: Disk je treba analizirati pred defragmentiranjem, da ocenite, koliko časa bo trajalo. Kliknite **Defragmentiraj**. Med procesom lahko spremljate napredovanje. Ko je defragmentiranje končano, program prikaže rezultate. Za ogled podrobnih informacij kliknite **Poglej poročilo**. Če želite zapreti pogovorno okno s poročilom, kliknite **Zapri**.

Možno je tudi nastaviti urnik programa za defragmentiranje diska, da se bo zagnal samodejno – nekateri računalniki imajo to možnost že privzeto nastavljeno. Na oddelku **Urnik**, ki prikazuje urnik zaganjanja programa, piše **Načrtovano defragmentiranje je vklopljeno**. Če želite to možnost izključiti ali spremeniti dan oziroma urnik zaganjanja programa ali pa to možnost vključiti, če je še nimate, kliknite **Konfiguracija urnika**. Spremenite nastavitve in kliknite **V redu**. Če želite zapreti program, kliknite **Zapri** na vrhu okna.

Recycle Bin

Mnogo lažje je datoteke brisati tako, da jih označimo, kliknemo desno tipko in iz menija izberemo **brisanje** ali pa preprosto pritisnemo tipko **Delete** na tipkovnici. Glavni razlog za to, da smo datoteke nehali vleči v koš, pa je v tem, da je koš na namizju in zato večkrat skrit pod drugimi okni, ki jih trenutno uporabljamo. Datoteke, ki so v košu, so nam še zmeraj dosegljive in niso trajno izbrisane. Do njih pridemo tako, da dvokliknemo na ikono **Koš**, ki se nahaja na namizju. Odpre se okno koša in v njem najdemo datoteke, ki smo jih povlekli oz.

Gongi popularnosti

Irma Marija Zajc

Pa sem dobila lani dve brezplačni vstopnici za prireditev Gongi popularnosti, saj veste, slovenski igralci, pevci, pevske skupine, skratka, naša medijska smetana, ki se poteguje za laskavi naslov. Vstopnici sta bili lepi, takoj sem ju shranila v vitrino, da ju ne bi tik pred zdajci vsa zbegana iskala. Napočil je težko pričakovani petek, s Klaro sva bili dogovorjeni, da se odpeljeva iz Slovenj Gradca ob peti uri, za vsak slučaj zaradi zastojev in morda kakšne kavice ob avtocesti. Seveda sva se *lišpali* in usklajevali oblačila, da bova res lepi in vsaj približno primerni za ogled prireditve.

Bili sva nared, ko sem slovesno vzela vstopnici iz vitrine ter ju hotela položiti v torbico. Klara je eno vzela v roko in na hrbtni strani prebrala, o joj, da je bilo udeležbo potrebno potrditi do prejšnjega petka. Kaj zdaj? Menda ne moreva kar iti in se osramotiti na kraju dogajanja? Mrzlično sem pričela iskati rešitev, kaj mrzlično, panično. Oddivjala sem za računalnik in iskala po vseh naslovih na spletu, ki bi bili povezani z Ljubljanskim gradom, kjer bo prireditev potekala. Našla nisem nič oprijemljivega, saj vstopnice niso bile naprodaj, pisarna prireditelja pa je bila zaprta. Poklicala sem informacije ter jih vprašala za kakšno koli oprijemljivo bilko. Dobila sem telefonsko številko Gospodarskega razstavišča, ki je baje organizator vseh zadev na gradu. Pa kaj, saj se nihče ni oglasil, ne prvič, ne desetič. Klara je našla rešitev, češ da greva v Celje v kino. No, v tej rešitvi sem videla še nekakšno zeleno luč, kaj pa če ... Poklicala sem še na grad v muzej, kjer se mi je oglasil moški glas in takoj povedal, da on nima popolnoma nič z Gongi. Dobro, saj vem, da se ti dve »panogi« močno razlikujeta, a po neki kmečki logiki sem sklepala, da ima morda nekje napisano telefonsko, tako za vsak slučaj.

Ura je bila že šest zvečer, Klara je hotela seveda do konca pogledati forenzike, ko se je meni na moj enajsti klic oglasil en prijazen moški glas. Razložila sem mu situacijo in obljubil je, da se bo sprehodil do prireditvenega prostora in povprašal, če lahko prideva kljub nepotrjeni udeležbi. Ta moški je bil varnostnik, dal mi je GSM številko in svetoval, naj ga pokličem čez pol ure. Medtem sva se s Klaro že peljali proti Mislinji in pridobivali na času, če bova slučajno lahko po nekem čudežu peljali proti prestolnici. Poklicala sem ga malo pred Hudo luknjo, saj si nisem mogla privoščiti, da bi bila veza motena. Ampak varnostnik je nekaj momljaj v opravičilo, razumela sem le to, da bo pa zdaj res šel na

obhod in me bo on poklical nazaj. Vmes sva se s Klaro že vdali v usodo in izbrali film, ki ga bova gledali v Celju. Peljali sva že mimo bencinske črpalke pri Grmovju, ko mi je zazvonil telefon. Varnostnik nama je povedal, da lahko greva brez problema na prireditev.

Lepo, super, uspelo mi je, konec negotovosti in očitanja sama sebi, kako sem *blesava!* Minute so tekle, vmes sem govorila z Janeto glede najkrajše možne poti do vzpenjače. Kolikor poznamo Ljubljano, bo najboljša rešitev PP pred Križankami, nato pa pot pod noge ob Ljubljani do Zmajevega mostu, kjer je kabina vzpenjače do gradu. Kako bova le štorkljali z visokimi petami in kako daleč? Ura je kazala že petnajst minut do osmih, midve sva se peljali šele po Dunajski. Nenadoma so vsi zavirali in zavijali desno. Cesta zaprta, do Križank ne moreva. Klara je zapeljala do zapore, obrnila in zavila na prvem odseku desno, po najini logiki proti Ljubljani. Malo sva vozili naprej, pa po enosmerni levo, pa spet malo naprej in ... moj nenadni vzklik: »Klara, zmaj na mostu!« Bili sva na cilju, parkirni prostor pred nosom, da ne govorim o vlečnici skoraj pred nama. Kakšen krompir!

Seveda sva takoj pohiteli proti cilju, karte za vzpenjačo so bile *gratis* za vse obiskovalce Gongov, in hop v kabino, ki je čakala le še naju. Minutna vožnja do vrha je bilo prav posebno doživetje, a nisem videla lepot Ljubljane, ampak sem begala od obraza do obraza, sami znani ljudje z radia, televizije, iz rumenih tračev. Priključili sva se tej množici in z njimi vred prispeli do cilja. Tam pa kamere, novinarji, bliskavice, šampanjec in dve s Koroške, ki nekako nisva vajeni takih prireditev. Ko sva zasedli svoja stola, sva na levi zagledali Zrneca, pred njim Siddharto, Eroiko, Adija, Bernardo Jeklin ... Po končani podelitvi sva hoteli takoj po stopnicah navzdol, a je naju prijazna zajčica preusmerila po nekakšnem hodniku in prispeli sva v prostor, kjer se je odvijala zabava. Spet šampanjec, bliskavice, nasmehi takšni in drugačni, nastavljanje objektivom ... Počutili sva se res nelagodno, obenem pa tudi zvezdniško, saj nihče pravzaprav ne pozna vseh »zvezdnikov« v Sloveniji. Zabavo sva zapustili prvi, saj je vlečnica peljala le naju. Varnostniku, ki se je sprehajal po grajskem dvorišču, sva naročili pozdrave za »najinega« rešitelja in odšli v kabino. Razgled na Ljubljano je bil prečudovit, malo me pa je stiskalo pri srcu, saj se bojim višine.

Nagradno vprašanje

Zanima nas, če vam bo tokrat lažje ugotoviti, kaj je na fotografiji.

Odgovore pošljite do 10. novembra 2011 na naslov:

Uredništvo Viharnika
Voranečev trg 1
2380 Slovenj Gradec
ali na elektronski naslov:
viharnik@gg-sg.si

Viharnik

GOZDNO
GOSPODARSTVO
SLOVENJ GRADec D.O.O.

Izdaja:

Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec, d. d.
Voranečev trg 1, 2380 Slovenj Gradec

telefon: 02 88 39 480

faks: 02 88 42 684

e-mail: viharnik@gg-sg.si

Direktor:

Silvo Pritrznik

Glavna in odgovorna urednica:

Marta Krejan, prof.

Uredniški odbor:

Marta Krejan, Ida Robnik, Danijela Zaveršnik,
Saša Suhel, Gorazd Mlinšek, Jože Potočnik

Lektorica:

Marta Krejan, prof.

Fotografija na naslovnici:

Ida Robnik

(na fotografiji: Alma Krejan Košan prodaja buče)

Oblikovanje in grafična priprava:

Unigraf - Igor Senekovič, s. p., Prevalje

Tisk:

ZIP center, d. o. o., Ravne na Koroškem

Na podlagi mnenja ministrstva za Informacije z dne 30. 1. 1992 je Viharnik proizvod informativnega značaja (bz. tarifne številke 3).

Moji teti Amaliji v spomin

Amalija Križan

10. julij 1922–30. september 2011

*Neuničljiva je ljubezen
domačnosti in navezanosti.*

Dne 30. septembra je v 89. letu starosti v slovenjgraški bolnišnici umrla moja draga teta Amalija, zadnja in najmlajša od starejših mojih tet. In tako je krog zaključen, končan.

Rodila se je 10. julija 1922. Najprej je delala pri Knežarju, nazadnje pa v tovarni v Otiškem Vrhu kot navadna delavka vse do upokojitve. Po upokojitvi je živela naprej v stari hiši v Selovcu 58 in pridno delala najrazličnejša dela doma med svojimi najbližjimi. Navajena je bila domačega dela in veselila se ga je. Za vsako reč se je zanimala, bila je trdno na tleh, varčna pri denarju, a žal ni imela ne otrok ne moža. Bila bi dobra gospodinja, a življenje je ubralo drugačno pot. Po smrti moje mame – bilo je 2008. leta – sva sama živela v stari hiši. Med nama se je spletla trdna vez posebnega prijateljstva in navezanosti. Pred nesrečno boleznijo je zelo rada posedela na klopi pred domačo hišo in opazovala drevesa. Bila je tesno povezana z naravo in vedno se je zanimala, kako drugi gospodarijo.

Bilo je pred slabimi štirimi tedni, ko je zgodaj zjutraj padla v svoji sobi. Bila je nedelja, ko so jo odpeljali z rešilnim avtom v slovenjgraško bolnišnico. Ležala je in vstala. Redno smo jo obiskovali, upali in se bali ter trepetali zanjo nečak Franci in Zdenka, Terezija in Brigita, Žan in Rok, Marko, Marjana in jaz.

Tistega žalostnega 30. septembra zvečer sva jo z Marjano zadnjič obiskala. Stanje se je zelo poslabšalo. Ob 21. uri je umrla.

Njeno življenje se je tako izteklo.

Janez Križan

Štefka Škrubej

1924–2007

*Čeprav utihnil je tvoj glas,
spomin nate greje nas.
Usoda je tako hotela,
da tebe nam je vzela.
Tvoj večni dom pa rože zdaj krasijo,
in svečke ti v spomin gorijo.*

Leta minevajo, spomini pa ostajajo. Na tiste, ki smo jih v življenju imeli in z njimi živeli, pa jih je kruta usoda iztrgala iz naše sredine. Leta minevajo tudi od dneva, ko nas je za vedno zapustila naša draga mama, babica in prababica Štefka Škrubej. Vedno se bomo spominjali njenih dobrih del in njenih svetlih nasvetov, kako postati in ostati pošten in delaven.

Vsem, ki stojite pred njenim grobom, prižgete svečko in se je spomnite, se iskreno zahvaljujemo.

Žalujoci: hčerka Danica z možem Rudijem, sin Zlatko, vnukinji Simona in Lidija z družinama, vnuka Boris in Dušan z družinama, ter vsi ostali iz družin Ridl, Vadnjal, Šrbec, Cokan in Majcen

Zlatko Škrubej

Ana Šavc

23. julij 1930–26. marec 2011

Pomlad. Prve cvetlice že poganjajo svoje cvetove. Družina. Bil je teden družine. Praznovali smo materinski dan. Globoko

v naših srcih sta še bila upanje in velika želja, da bo naša draga mama še vedno z nami. Ampak božja volja je bila drugačna in tako je za vedno zatisnila svoje utrujene oči. Čeprav se danes spušča huda bolečina v naša srca, smo vendar ponosni, da smo živeli v njeni bližini. Ponosni, da smo lahko sobivali z njo, ki je bila izvrstna mati, mati, ki nam je lahko samo v ponos in veselje. Bila je ženska z zelo veliko vrlino v življenju: iz njenih ust nisi nikoli slišal obrekovanja, nikoli ni žalila sočloveka, bila je prava mama in bica, ki nam je lahko za velik vzgled in v ponos.

Ana Šavc, rojena Zaberčnik, se je kot eden od treh otrok rodila davnega leta 1930, 23. julija, mami Luciji, samohranilki. Tako se je že v rani mladosti naučila trdega življenja in potrpljenja. Takrat so bili hudi časi za preživetje in mama je Ano dala k Škratku, kjer je pomagala na kmetiji. Vedno je s ponosom povedala, da se je lepo razumela s Škratkovimi dekleti in da se nikoli niso prepirale. Leta so minevala, postala je pridno in pošteno dekle. Leta 1954 se je omožila na Menartovo domačijo, ki je postala njen novi dom. Velika ljubezen do moža Franca, ljubezen do domače zemlje in ljubezen do otrok jo je ponesla k Menartu. Ljubila je svojega moža in vse njegove otroke iz prvega zakona, ki so zaradi bolezni ostali brez mame. Vsi ti otroci so ji s ponosom rekli mama. In z zelo velikim ponosom so ji rekli mama tudi njeni trije otroci Pepi, Vinko in Mirko. Leta so minevala in tako se je razveselila svojih vnukov. Vsakemu od njih je rada pomagala s svojim nasvetom. S časom so jo začeli osrečevati tudi pravnuki.

Bili je mati, ki je bila vesela vsakega napredka na kmetiji. Močno jo je pretresla smrt moža, vendar ni klonila. Ostala je trdno na tleh, saj se je zavedala, da jo domači potrebujejo, da jo močno potrebuje sin Mirko. Rada je pomagala sinu Pepiju in njegovi družini, in to skoraj vse do zadnjega dne. Najhuši udarec in največjo bolečino je doživela, ko je pred letom in pol zbolel Pepi in za hudo boleznijo umrl. Takrat, lahko rečem, so se ji podrla tla pod nogami. Nikoli ni prebolela Pepijeve smrti, njene oči so ga nenehno iskale. Tako se je začelo krhati tudi njeno zdravje. Žalost je pospešila tudi bolezen in tako smo se s hudo bolečino v srcu morali posloviti od nje, ki je bila resnično dobra mati, dobra bica, sosedka, znanka in prijateljica. Še naprej bodo prihajale pomladi, bodo šumeli gozdovi, se še bo slišalo petje ptic, še se bodo slišali zvonovi svete Ane, pa tudi travniki in polja bodo še naprej dehteli, le njenih toplih besed in toplih rok več ne bo. Ostali pa bodo sadovi njene nesebične ljubezni, sadovi njenega poštenega življenja ... in njeni plemeniti nauki bodo ostali v naših srcih.

Draga Ana, hvala vam za vse, kar ste postorili za domače, za sorodnike, za sosede, za prijatelje in znance. Hvala vam. Bog, v katerega ste verovali, je zaprl vašo knjigo življenja, mi pa se vas bomo radi spominjali pri svetih mašah in bomo ponosno obstali ob vašem grobu.

Jožica Jeromel

*Glejte, zemlja si je vzela, kar je njeno,
a kar ni njeno, nam ne more vzeti.
In to, kar je neskončno dragoceno,
je večno in nikdar ne more umreti.
(S. Markovič)*

Boris Škrubej

1939–2008

*Ni te več pred hišo ne v hiši,
nič več glas se tvoj ne sliši,
če svečke na grobu tvojem upihnil bo vihar,
v naših srcih je ne bo nikdar!*

Ob prerani smrti, ki te je odtrgala od nas, dragi Boris, se spomini vedno vračajo na vesele dni, ko si bil še z nami. Lepo smo se imeli pri delu in raznih praznovanjih, zdaj te pa povsod pogrešamo. Vedno boš ostal v naših srcih takšen, kot si bil, in vedno boš ostal v lepih spominih.

Vsem, ki postojite ob njegovem grobu, prižgete svečko in se ga spomnite, se iskreno zahvaljujemo.

Žalujoci: Slavka, sinova Dušan in Boris z družinama, sestra Danica z družino, brat Zlatko in teta Hedvika z možem Ivanom

Zlatko Škrubej

Jožefa Fortin

1938–2011

Dober človek svojih življenjskih izkušenj ne doživlja kot svojo lastnino, ki bi jo varoval, zlagal, in na koncu kot drugo lastnino v vreči daroval potomcem. Dober človek te svoje izkušnje, modrosti, svarila prenaša na mlade že v času svoje vožnje življenja.

To samodarovanje postane del obdarovanega; kri, duša in srce njegove biti in življenjskega obstoja. Mlajši si, manj pomembno se ti zdi obdarovanje, z leti se pomen starševskega nauka razširi in vedno bolj še tako majhen nasvet, lepa beseda, tudi svarilo, še odraslemu človeku postane dragoceno in vredno.

Jožefa Fortin se je rodila pred triinosemdesetimi leti v pravi kmečki, kar desetčlanski družini. Oče Franc je imel že pred zakonom z mamo Frančiško dva otroka in v zakonu se jima jih je pridružilo kar osem. Žal so umrli vsi trije fantje. Jožefa je bila med mlajšimi, pravzaprav je bila mlajša le sestra Helena, kajti mlajša fanta sta umrla že kmalu po rojstvu. Na srednje veliki kmetiji, čeprav so pridno delali, ni bilo dovolj kruha za vse in Jožefa je morala iti služiti. Oče se je dogovoril na kmetiji Lipš v sosednji Avstriji. Na tem delu njene poti se je Jožefi dogodilo nekaj čudovitega: na svet je prišel mali Jurij. V življenju ni vedno vse po željah in mama je ostala sama z malim sinkom. Od doma je prišlo sporočilo o bolnem očetu in vrniti se je morala na domačijo. Oče jo je določil za tisto, ki bo skrbela za kmetijo Potočnik. Dela na kmetiji pa je bilo za mlado mater veliko, kajti oče je kmalu, leta 1968, umrl.

Težko naštejemo vsa dela na kmetiji, ki se jih je morala lotiti. Bila je kmetica, drvarka in še vse kaj drugega, kar počne na kmetiji moški, in bila je kljub vsemu delu tista, ki se je razdajala za svoje. Jožefa je imela svoje zelo rada. Marsikdo od sorodnikov je našel svoj drugi ali celo kar prvi dom pri njej. Skrbela je za teto Pavlo in mlajše nečake in nečakinje, ki so v njej našli drugo mamo in zaščitnico.

V življenju ji ni bilo vedno lepo. V

osemdesetih letih je zbolela in umrla tudi mama. A niti to kmečke mame ni utrudilo. Vse je zmogla. Na koncu pa se vse pozna. V vsej dobi dela in garanja se človek utruji in pred dobrim mesecem so se začele za Jožefo zdravstvene težave. Ni jih zmogla premagati.

Jožka je imela vrata vedno odprta tudi še za tako naključnega gosta pri hiši. Dala je svojemu sinu Juriju popotnico, dala je njemu in vnukoma sebe in najdragocenejše izkušnje, dala jim je svarila in vodila za življenje. In še kako težko so Jurij, Tadej in Timotej čakali, da se bo mama in bica vrnila iz bolnišnice. Hiteli so preurejati njeno sobo, a žal ... Življenje ni enostavno, že prebrana knjiga. Življenjska pot je polna čeri, ovinkov in tudi labirintov in le s pravim maminim, tetinim ali babičinim vodilom je pot blažja in smer prava.

Domači se bi radi zahvalili dr. Ani Fajmut, patronažni službi Zdravstvenega doma v Črni, osebju intenzivne nege na internem oddelku bolnišnice v Slovenj Gradcu, sosedom, prijateljem in znanecem za vso pomoč pri pripravi zadnjega slovesa in tolažbi domačih.

*Hvala ti, mama, za rojstvo življenje,
hvala ti, mama, za topel objem,
hvala ti, mama, za tople besede,
hvala ti, mama, za molitev pri bogu,
hvala ti, mama, za vse iz srca.*

ZAHVALA

Marija Pantner

Pantnerjeva mama
iz Gornjega Doliča 39

25. januar 1920–8. september 2011

Ob izgubi naše drage mame, sestre, stare mame, babice in prababice iz dna srca cenimo pomoč vseh tistih, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, in se jim zahvaljujemo.

Hvala vsem sorodnikom. Hvala sestram in zdravnikom v Bolnišnici Slovenj Gradec, interni oddelek. Iskrena hvala zdravstvenemu osebju ZD Mislinja in še posebej patronažni sestri Aniti Smagej za neutrudno pomoč na domu. Hvala vsem sosedom in prijateljem za izrečeno sožalje in podporo. Hvaležni smo duhovnikoma Mirku Horvatu in Mirku Rakovniku za lepo opravljen pogrebni obred. Zahvala gre pevcem in pevkam Beli cvet in praporščakom.

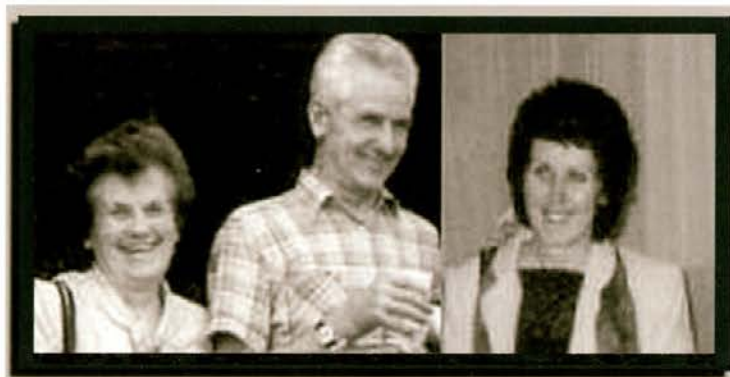
Hvala Gasilskemu društvu Dolič in iskrena hvala govornici Ivani Šošter za lep poslovljni govor ter trobentaču za odigrano Tišino.

Zahvala gre tudi pogrebni službi Jerneja Završnika za pogrebne usluge.

Hvala vsem, ki ste darovali maše, cvetje in sveče in se prišli posloviti od drage mame.

Žalujoči: hčerke Fanika, Mihaela, Slavka, Marjana in sin Štefan z družinami ter sestri Anica in Jožica ter brat Franc z družinami

Stanislava Pavlič

Kristina Zakršnik

21. oktober 1919–7. oktober 2001

Dominik Zakršnik

7. julij 1922–1. marec 1997

hči Štefka Krevh

26. december 1953–27. november 2004

*Tiho, tiho čas beži,
a v srcih naših bolečina še skeli,
prekmalu, naši dragi, ste odšli,
tja, od koder več vrnitve ni.*

Hvala vsem, ki v srcih nosite lep spomin nanje in to izkazujejo tudi s prižiganjem sveč in v molitvi.

V duhu ste vedno z nami in v naših srcih bo spomin na vas vedno živ.

Vsi vaši najdražji

V SPOMIN

Tiha bolečina spremlja spomin, ko je nas
30. julija 2010 mnogo prerano
za vedno zapustil

Roman Praprotnik

9. januar 1969–30. julij 2010

*Niti zbogom nisi rekel,
niti roke nam podal,
a v naših srcih
za vedno boš ostal!*

Vsem, ki ste ga ohranili v lepem spominu, postojite ob njegovem grobu, mu naklonite lepo misel ali prižgete svečko, se najlepše zahvaljujemo.

Žalujoči: ata, mama in brat
Damjan z družino

Figa na Kozjem vrhu

Pravijo, da je koristno živeti zdravo. Za zdravje poskrbiš tudi s pestro prehrano, med katero seveda spada tudi sadje. Če pojemo poleg domačih neškropljenih jabolk in hrušk za boljšo prebavo še kakšno figo, je to zelo koristno. Fige je možno dobiti v trgovinah s sadjem, če pa ta neškropljeni sadež lahko utrgaš z drevesa pred domačo hišo, je to še večji užitek.

Ker pa je figa drevo z zanimivimi listi – za njih je vedela že Eva –, ki potrebuje veliko sonca, predvsem pa toplote, si v našem okolju te užitke težko privoščimo. Ali pač? Pri Šilerju na Kozjem vrhu (občina Radlje ob Dravi) so ukanili naravo. Posajeno figo so obdali s steklom. Čeprav raste nad nadmorsko višino 600 metrov, se v steklenem oklepu lepo razvija. Domačini so ponosni na figovo drevo, ki je že rodilo prve sadeže.

Gorazd Mlinšek

Šilerjeva figa na Kozjem vrhu

Kozel frizer

Milena J. Cigler

Draga Mateja! Odkar si odšla na potovanje, se je zgodilo že nekaj stvari: naš kozel Sladkec je sfriziral sosedu slivo in potem je ta spet klical policijo. Ampak na žalost ni prišel tisti čedni policist, ampak dve v krilu oz. hlačah. Kozlu je treba priznati, da je delo opravil strokovno: z vseh strani je enako skrajšal veje, kot bi delal frizuro drevescu. Ampak sosed ni pokazal smisla za kozlovo znanje, ampak nas je naznanil ... oz. naznanil je kozla.

Kot že omenjeno, sta prišli dve mladi čedni policistki in skrajšali moj popoldanski spanec. Tega ne morem zameriti njima, ampak sosedu, ki ju je poklical, oz. sosedi, ker tam ona nosi hlače. Kozla sem za kazen privezala k jaslim, ampak je zlezal na druge jasli (konjske) in prisluškoval našemu pogovoru.

Saj, kar je res, je res, res je zelo pameten, zato je sosedova punčka, ki je bila tam na obisku in si ga je ogledovala, rekla, kako lep je. Omenjeni gospe sta si torej ogledali kozla le od spredaj, pa sta tudi tako imeli

kaj videti: podbradek z mično bradico, roge lepo zakrivljene nazaj, predvsem pa sta lahko vohali kozla, saj ni iz trte zviti ljudski rek »Smrdi kot pok«!

Sosedu oz. žlahtni sosedi gre najbrž v nos ta vonj in ne sfrizirana sliva, kajti oba sta korenin *pavrskih* in sta se že kot otroka navohala tega plemenitega vonja in ga ne moreta več prenesti, ne tako kot jaz, ki mi vse, kar je v hlevu, diši.

Policistki nista nič izdali, ali jima ta kozlov vonj diši ali smrdi, saj sta bili poklicani samo zaradi kozlovega prestopka, torej sfrizirane sosedove češplje. Nastal je problem, kako napisati prijavo o prestopku, da se ne bodo v dolini krohotali, predvsem pa v kraju, kjer je zdaj uprava. Lahko bi mislili, da smo Korošci trčeni, da kličemo policijo, zato ker kozel sosedu naredi dobro delo in mu »obreže« drevo.

Predlagala sem jima, da bi kazen povzeli kar po podobni štoriji iz naše literature: kozlamorajo za kazen tepsti po njegovi sencu, lastnik (jaz, seveda) naj pa to gleda z zavezanimi očmi.

Humor

Zlatko Škrubej

Brez panike

Zdravnik vpraša pacienta: Odkar jemljete zdravilo, ki sem vam ga predpisal, se počutite kaj bolje?

- Slabo je z mano, gospod zdravnik, čedalje težje diham.

Zdravnik samozavestno:

Brez panike, poskrbela bova, da to povsem poneha.

Suša

Srečata se dolenjski in štajerski kmet. Prvi zatrjuje: Pri nas je bila lani taka suša, da so vse reke presahnile. Štajerec odvrne: To ni nič, pri nas je bila taka, da so vse krave dajale mleko v prahu.

Kristus Črnogorcem

Lojze vpraša prijatelja: A veš, kaj je Kristus rekel Črnogorcem ob odhodu?

- Ne.

- Nič ne delajte, dokler se ne vrnem!

On je v njem

Janez pride ponoči pijan domov. Nenadoma se v predsobi zasliši bum. Žena vpraša iz spalnice: Janez, kaj je padlo?

- Plašč, odvrne Janez.

- Zakaj pa je tako počilo, če je padel plašč?

- Ker sem jaz v njem!

Kakšna sreča

Sodnik ošteva štajerskega voznika: Za vašo prometno nesrečo je kriv alkohol! Štajerec si oddahne: Uh, še sreča, mislil sem že, da sem kriv jaz.

Črna obleka

Jure prosi prijatelja Staneta: Stane, stric mi je umrl. Mi posodiš črno obleko? Stane mu jo posodi in čez mesec dni ga vpraša: Kdaj mi boš vrnil črno obleko? - Ne vem. Stric jo ima še vedno na sebi.

Izguba spomina

Marko s hudim mačkom zjutraj sede za mizo za zajtrk in žena ga vpraša: Rada bi vedela, kje si bil sinoči. Marko odgovori: Jaz tudi.

Prošnja

Starka leži v postelji, medtem ko je njen mož še vedno v kopalnici. Pokliče ga: Kaj pa delaš toliko časa? - Zobe si umivam. - No, ko si že ravno pri tem delu, a lahko umiješ še moje?

**DRUŠTVO GOJITELJEV MALIH ŽIVALI
NA KOROŠKEM**

**17. REGIJSKA
RAZSTAVA
SV SLOVENIJE
» MEŽICA 2011 »
ŠPORTNA DVORANA
OD 28. DO 30. 10. 2011**

PREKO 400 RAZLIČNIH PASEMSKIH GOLOBOV

PREKO 300 PASEMSKIH KUNCEV

PREKO 200 PRIMERKOV OKRASNE IN VODNE PERUTNINE

PREKO 60 MORSKIH PRAŠIČKOV

PREKO 60 PTIC

**RAZSTAVA BO ODPRTA V PETEK IN SOBOTO OD
8.00 DO 19.00 URE V NEDELJO OD 8.00
DO 15.00 URE**

**OTROCI DO DRUGEGA RAZREDA V SPREMSTVU STARŠEV VSTOP PROST
OSTALI OSNOVNOŠOLCI 1€ ODRASLI 3€**

GLI d.o.o.

Gozdno lesni inženiring

STOPALO TJANA, s. p.

Šentjanž 14
2373 Šentjanž

NEGA STOPAL

naredi vaš korak lažji,
pogled na vaše urejene noge
pa prijetnejši!

**PRIVOŠČITE JIM NAJBOLJŠE, saj
vas podpirajo VSAK DAN
celo življenje!**

Bolečine zaradi otiščancev,
vraščenihtov, razpokane kože
na podplatih ...
so popolnoma nepotrebna nadloga.
Enako velja tudi za zadebeljene
nohte ter trdo in poroženelo kožo.
Skrbna nega je potrebna tudi doma,
zato vam bomo po želji svetovali,
kako za svoje noge najbolje
poskrbite sami.

Nakup darilnih bonov pri nas
je lahko prijetno darilo za vsakogar.

**»STOPALA so zrcalo
našega zdravja!«**

Se priporočamo!

**Naročite se lahko na
telefon: 070 750 131**

Zlato za slovenjgraške dijake

V sredo, 12. oktobra 2011, je potekal drugi dan 58. gostinsko-turističnega zbora v Čatežu. V okviru tega so potekala tekmovanja dijakov srednjih gostinskih in turističnih šol Slovenije.

Gostinske šole so tekmovali v pripravi glavne jedi in priloge. **Zmagali so dijaki Srednje gostinsko turistične in lesarske šole iz Slovenj Gradca in si tako prislužili zlato medaljo, poleg tega so osvojili tudi zlato odličje za najvišje število doseženih točk, ki ga podeljuje podjetje Sloracional.**

V ekipi pod vodstvom profesorice Bernarde Klančnik so bili Urška Klavž, Barbika Pisar in Lovro Miller.

Tretje mesto z bronasto medaljo na državnem tekmovanju turističnih šol so si prislužile dijakinje Mojca Jančar, Anja Robin in Teja Štaleker Lekše pod mentorstvom profesorice Olge Jeznik.

Z njihovim uspehom smo izredno zadovoljni, saj so dokazali svojo strokovnost na državnem nivoju.

Iskrene čestitke!

Mentorica Bernarda Klančnik z zmagovalno ekipo

Ravnatelj **Ivan Škodnik**

ZM
ZAVAROVALNICA MARIBOR

ZM PRIZMA Hibrid
Danes za jutri

Z osebnim zavarovanjem **ZM PRIZMA Hibrid** ste pripravljeni na vse izzive.
Inovativna rešitev **ZM PRIZMA Hibrid** zavarovanje - varčevanje - donos - varnost.

www.ZavarovalnicaMaribor.si • 080 19 20